

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoje ir užrubežiuose \$2

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje

Apie prekes kainas klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 13 Telephone: So. Boston, 506

SO. BOSTON, MASS., 28 KOVO-MARCH, 1917 M.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone: So. Boston, 506

Metas XII.

Vokiečiai rengesi užpulti Rusiją; sakoma, kad kaizeris nori paimti Petrogradą.

Caras su carienė dabar areštuoti ir laikomi po stipria sargyba. Žmonių milicija Petrograde areštavo jau arti 7,000 buvusių caro bernų; 40 genarolų, ministerių ir vyskupų uždaryta Petro-Povylo tvirtovės kalėjime. Fracuzijoje siaučia baisūs mušiai; sąjungininkai laužia jau "Hindenburgo Liniją." Amerika gatava į karę su Vokietija; mobilizacija jau apskelbta.

KĄ DABAR VEIKIA BUVĘS RUSIJOS CARAS.

Kaip jis buvo areštuotas.

Numestas nuo sosto caras ilgai dabar buvo liuosas. Jisai važinėjošio tai į savo dvarą Livadijoje, tai į Carskoje Selo, tai vėl grįžo į karės frontą su "savo kareiviais atsišveikinti," tai su generolais kalbėjosi. Bet tokie caro manevrai nepatiko socialistams ir revoliucionieriams. Jie pradėjo reikalauti, kad caras būtų areštuotas. Jie pradėjo kalbėti naujos valdžios adresu: "Kodel numestas caras turi tiek daug laisvės? Kokiais tikslais jisai važinėjošio po visą Rusiją? Kokį jis turi reikalą dabar laikyti su kariūnėmis vadais konferencijas? Ar gi turėdamas tiek liuosybę jisai negali suorganizuoti savo šalininkus, ištikimus generolus ir užpulti ant revoliucionierių?"

Šita agitacija turėjo labai didelį pritarimą miniose: žmonės pradėjo reikalauti, kad caras būtų areštuotas. Ir ačiu socialistų agitacijai, ačiu žmonių spaudimui, duma nutarė pastatyti Mikalojų Paskutinį po sargyba. Mikė buvo Mogilevo mieste, kuomet tenai nuvyko dums komisija iš keturių narių ir pranešė, kad jį areštuoja. Caras truputį nusiminė, bet stengėsi to neparodyti ir pasakė, kad dums nutarimui jisai nesipriešinsias ir gartavas esąs važiuoti bile kur.

Sėdant jam į trukį susirinko didelė minia žmonių ir kareivių ir įtaisė demonstraciją. Pasirodė raudonos vėliavos ir muzika pradėjo griežti Marselietę. Caras išrodė susimaisęs. Iš Mogilevo nugabeno jį tiesiog į Carskoje Selo. Tuo pačiu laiku buvo areštuota ir carienė. Jos areštavimas tečiaus atsibuvo su ceremonijomis. Admirolas Kornilovas pirmą kreipėsi telefonu į jos šambeloną su paklausimu, kada jisai galėtų matyti ją, nepasakydamas tečiaus kokią jis turi prie jos reikalą. Carienė liepė savo šambelonui atsakyti, kad ji gatava priimti admirolą tuojau. Tuomet tas atėjęs perskaitė dums nutarimą, kad ji turi būti areštuota. Carienė labai nusiminė, bet sutiko eiti, kur jai palieps. Ji tik prašė, kad paliktų prie jos tarnus. Admirolas Kornilovas su tuo sutiko ir carienė liko išgubenta į Aleksandro rumus, kur atgabenta ir caras. Dabar jiedu gyvena tenai po stipria sargyba, kad negalėtų pabėgti. Carui nevalia net telefonu naudotis. Dabar Mikė kasa sniegą. Associated Press korespondentas praneša 25 kovo iš Carskoje Selo, kad jam

pirmu syk pasisekė prieiti prie rumų, kur po didele sargyba sėdi nelaivė caras su cariene. Dabar sargyba dabar labiau likos padidinta ir jau niekas negalės prieiti, nes pasklydęs gandas, kad monarchijos šalininkai slapta organizuojasi ir rengiasi suimti jį carą paliuosuoti. Iš sargybos perdetinio minėtas korespondentas sužinojo, kad carą saugoja tris eilės kareivių. Viena eilė stovi rumų viduje, kita lauke, o trečia už tvoros, kuria aptverti rumai ir sodas. Carą išleidžia iš rumų pasivaikšioti po sodą tik nuo 11 valandos ryto iki 3 po pietų. Išėjęs laukan caras kasa sniegą. Prie jo yra keliatas moterų, su kuriomis jis pirmą gyvena, bet ir jos skaitosi belaisvėmis. Belaisviais skaitosi ir visi vyrai prie carienės. Caras labai įdomauja ką dabar apie jį rašo laikraščiai ir labai nori pasimatyti su užsienio korespondentais, bet tas uždrausta. Jis tankiai verčia.

Caro laiškei eina per cenzūrą.

Viskas, ką pirmą caras darydavo žmonių suvaržymui, dabar panaudota prieš jį patį. Net cenzura, su kuriuos pagalba jisai smaugdavo laikraščius, panaudota prieš jį. Caras dabar negali niekam nieko parašyti nei iš kitur gauti be cenzūros. Sargybos viršininkas rodė korespondentui didelę kruvą atėjusių carui laišku ir sakė, kad nei vieno to laiško caras negaus, pakol jų neperžiūrės cenzura. Mat norima žinot, ar kartais jisai nesusiuršins į savo šalininkais. Daug laišku randama tokių, kur tarp eilučių rašoma nematomu rašalu. Tokiam rašalui atidengti cenzura vartoja tam tikrą skystimą.

GELEŽINKELIS POLITIŠKIEMS KALINIAM DOVANAI.

Naujoji Rusijos kelių ministerija paskelbė, kad visi politiški kaliniai, paliuosuoti dabar iš Sibiro ir kalėjimų, gali važiuoti geležinkeliais po visą Rusiją dovanai. Labai pagirtinas nutarimas, nes kitaip daug žmonių iš Sibiro negalėtų sugrįžti.

HOLANDIJA AMERIKOS LAIVŲ NEJSILEIS.

Iš Haagos pranešama, kad Holandija nutarė ginkluoti Amerikos laivų į savo uostus nejsileisti. Anglijos ginkluoti prekybos laivai taipgi neįleidžiami. Holandija bijosi, kad Vokietija už priėmimą tokių laivų neužesąs labai silpnas.

KLERIKALŲ FRENTAS PROTOPOPOVAS DAR GYVAS.

Buvo paskelbta, kad buvęs ministeris ir aršiausias caro bernas Protopopovas užmuštas. Bet dabar pasirodo, kad tas netiesa. Protopopovas sėdi Petro-Povylo tvirtovės kalėjime ir laukia tenai teismo. Jisai gaudas tik 40 kapeikų dienai ant maisto.

Carbernis Protopopovas buvo didžiausias sukčius ir juodašimčių apgynėjas. Jis taip pat didelis frentas mūsikių klerikalų. Kaip jau buvom pereinam "Keleivio" numerį minėję, šitas mūzinas caro činovnikas savo laiku važinėjo su Yčū po Europą ir Škotijoje buvo sirdingai vaišinamas lietuvių klebonijai. Klerikalų laikraščiai tuomet labai didžiavosi tuo atsitikimu, sakdami, kad jeigu jau tokie vyrai, kaip Protopopovas su jais susideda, tai jau jie (klerikalai) tikrai išgausią Lietuvai laisvę. Nežinojo nabagai, kad jų frentas šiandien sėdės kalėjime ir gal but, kad už savo šunybės bus pakartas.

Visi kunigaikščiai iš Rusų armijos atiraukti.

Pirmutiniose žiniose apie Rusijos revoliuciją buvo sakoma, kad nuvertus caro sostą, vyriausiuoju rusų kariūnės vadu vėl busias paskirtas didis kunigaikštis Mikalojus, kurį caras buvo išsiuntęs Kaukazo frontan. Buvo sakoma, kad Mikalojus jau atvažiuoja į Petrogradą ir Angliją iš to labai džiaugėsi, nes jis buvo skaitomas gabiiausiu karvedžiu, koki tik rusai turi. Bet paskutinės žinios dabar praneša, kad Mikalojus ne tik nebus vyriausiuoju kariūnės vadu, bet ir jokių vadų jisai nebus. Naujas karės ministeris Gučkovas pranešė jam, jog: "Butų negeistina jį (Mikalojų) skirti vyriausiuoju karės vadu, nes jisai yra Romanovų šeimos narys." Didis kunigaikštis tuomet dasiprotėjo, kad tuo norima pasakyti, jog jis visai negeistinas ir padavė rezignaciją. Tuo tarpu gi Londono "Times" gavo iš Petrogrado pranešimą, kad visi didieji kunigaikščiai bus pašalinti iš rusų armijos. Vyriausiuoju rusų kariūnės vadu busias gen. Aleksiejevas.

Iš Petrogrado pranešama, kad buvusiojo Rusijos caro šeima labai serga. Visos keturios dukterys serga šiltine ir vyresnioji (Olga) jau klajoja. Carukas esąs labai silpnas.

Vokiečiai rengias dabar sutruškinti Rusiją.

Tikėdamiesi, kad revoliucija susilpnino kariškas Rusijos spēkas, vokiečiai dabar daro didelį prisirengimą užpuolimui ant rusų žemės. Apie šitą vokiečių prisirengimą garsiai kalba Anglija ir patįs rusai to neslepia. Naujoji Rusijos valdžia mato sau didelį pavojų iš vokiečių pusės ir sostię rengiasi jau kelti iš Petrogrado į Maskvą, nes Petrogradas pilnas esąs vokiečių šnipų. Bet kaip rodos, tai ne tiek čia šnipų bijomasi, kiek vokiečių ofensyvo. Visoj Rusijoje kalbama, kad kaizeris dės visas spēkas, kad paimtų Petrogradą ir nuvertstų jį carą vėl pasodinus ant sosto.

Bet Londonas sako, kad kaizeriui tas nepasiseks. Londone gauta iš Petrogrado žinių, kad Dauuguvos frontan tarp Rygos ir Dvinskio, kur tikimasi Hindenburgo užpuolimo, rusai apibena daugybę kariūnės ir amunicijos. Vokiečiai čia turi sutraukę tukstantus kanuolių ir kalnus amunicijos. Dabar jie koncentruoja tenai galybės kariūnės ir jų tikslas esąs aiškus: prasilaužti per Dauugvos frontą ir eiti ant Petrogrado.

Naujas karės ministeris išleido į kariūnės ir žmonių karstų atsišaukimą, kad ginti savo šalį nuo pavojingo priešo. Kad Rusijai grėsia didelis pavojus, tai naujoji valdžia visai neslepia. Ji prisipažįsta, kad socialistai ir šiaip darbininkų vadovai karštai agituoja prieš karę. Jie nori kuogreiciaus baigti žmonių skerdynę. Tarp kariūnės taip pat nepasitenkinimas esąs labai didelis. Kareiviai irgi reikalauja kuogreiciaus baigti karę. Darbininkai grasiną net visuotiniu streiku, lausia dirbė amuniciją, jeigu kitaip karės negalėsia sulaikyti.

Naujosios valdžios padėjimas todėl labai keblus. Iš vienos pusės jai grėsia pavojus iš vokiečių pusės, o iš kitos pusės savo žmonės eina prieš ją.

RASPUTINO KUNAS IŠKASTAS.

Iš Petrogrado pranešama, kad paleistuvio minyko Rasputino kunas likos iškastas ir už miesto žmonių sudegintas. Amerikos laikračių korespondentas, kuris aplankė Rasputino kapą, rado tiktai duobę ir keliatą kareivių prie jos ant sargybos. Kada jisai pažiūrėjo duobę, tenai tupėjo vienas kareivis ir... statė tam minykui "paminklą."

PRIPAŽINO NAUJA RUSIJOS VALDŽIA.

Anglų, francuzų ir italų ambasadoriai Petrograde atsilankė pas užsienio ministerį Milukovą ir pranešė, kad jų valdžios jau pripažįsta naują Rusijos valdžią. Jungtinės Valstijos taipgi ją pripažino.

TURKAI IŠSKERDĖ 1,200,000 ARMENŲ.

Anglų spauda skelbia, gal but truputį ir perdėdama, kad laike šios karės turkai išžudė apie 1,200,000 armenų. Armenai—tai nedidelė senkatalikių tautelė, gyvena jau daug šimtmečių rusų ir turkų Užkaukazyje, nuo Tifliso iki Erzingano. Tečiaus labai armenai pasisklidę po Turkiją ir kitur. Armenai pas turkus, tai kaip žydai pas rusus—kupčių ir perkupčių tauta; jį rankose buvo veik visa Užkaukazo prekyba. Turkijoje armenų buvo priskaitoma apie 1,800,000.

Ši karė tarp turkų ir rusų vedama daugiausiai turkų Armenijoje, šalyje, kur armenų randasi labai daug. Sakoma, buk armenai pasirodę rusų šalininkais, turkų priešais. Turkai todėl pirm užeisiant rusams išnaikinę visus armenus ir visus jų turtus išgrėbė. Dalis armenų spējus pabėgti į Rusiją. Bet žymiausia dalį armenų turkai išžudė bei nusivare į Turkijos gilumą. Turkai žudė vyrus, moteris ir vaikus. Kankinę įvairiais būdais. Taip iš 1,800,000 atlikę tik apie 600,000, kiti turkų išžudyti. Turkai prievarta vertę armenus į mahometonų tikybą. Rusai "priglaudę" armenų likučius.

CARO PALOCIUS KONFISKUOTAS.

Danijos socialdemokratų organas gavo iš Petrogrado žinių, kad žieminis caro palocius Petrograde likos konfiskuotas visuomenės savastin. Ant jo, kaip ir ant visų kitų visuomenės įstaigų, dabar plevėsuoja raudona revoliucijos vėliava. Sakoma, kad šiuose caro rumuose bus sušauktas Isteigiamasis Rusijos Seimas, kuris turės padėti naujai valstybei pamatus ir išdirbti konstituciją.

Iš Berlyno pranešama, kad sukilę Baltijos jurių laivų jurininkai užmušė savo admirolą. Matomai, jis buvo priešingas revoliucionieriams.

Tarptautinis Raudonasis Kryžius Šveicarijoje paskelbė, kad vokiečiai daug karės belaisvių yra išvarę prieš savo pozicijas į priešų ugnį.

DARBININKŲ TARYBA TURI DIDELĘ GALYBĘ.

Iš Petrogrado pranešama, kad susitvėrusi tenai Darbininkų Taryba, kurioje inaina ir pagarsėjęs socialdemokratų vadas Čcheidze, turi didelę galybę. Ji susideda iš darbininkų ir kareivių atstovų. Dabar ji organizuojanti kariūnės, kad reikalui priešus, pasipriešinti išsistimui caro šeimos ir užsieni. Mat revoliucionieriai bijosi, kad išvažiuos ir užsieni caras nepradėtų daryti kokių intrigų prieš naują Rusiją. Manoma, kad caras bus ištremtas į Rusijos šiaurę ir uždarytas su visa savo šeima katram nors klioštoriuje. Tokių klioštorių Rusijoje yra užsilikusių nuo senovės laikų. Jie buvo statomi kaip kalėjimai, kur carai uždarydavo nepagaidaujamus savo šeimos narius. Rusijos caras Ivanas VI išsėdėjo tokiame klioštoriuje Cholgogorų miestelyje prie Baltosios jūros 12 metų.

Korespondentas klausė Darbininkų Tarybos nario Bransono, kuris yra buvęs pirmosios dums nariu, ar tai tiesa, kad Darbininkų Taryba nesutinka su dabartine ministerija, ant ko tasai atsakė: "Neuomet! Darbininkų Taryba yra dums dalis ir atstovauja tik tai tas minias, kurių neatstovauja niekas kitas. Valdžia klausia mūsų patarimų ir, žinoma, tuluose dalykuose mes jai tų patarimų duodam."

Korespondentas klausė, kaip Darbininkų Taryba žiuri į karės klausimą. Bransonas atsakė, kad Darbininkų Taryba pripažįsta, jog karės klausimas dabar yra svarbiausias klausimas Rusijoje ir kad pirm visko reikia rupintis armijos stiprinimu, kad vokiečiai neįsiveržtų. Rusijos gilumon ir nesunaikintų revoliucijos ilaimėtu vaisių. Išpardžios daug kareivių supratę revoliuciją taip, kad nereikia klausyt oficerių. Ir daug oficerių buvo užmušta. Taikos šalininkai taip pat buvo pradėję varyt tarp kareivių propagandą, kad reikia jau baigti karę, bet Darbininkų Taryba šitokią propagandą nupeikusi. Dabar karės frontan išvažiuo daug Petrogrado kareivių ir dums atstovų, kurie aiškina kariūnėi, kad ji klausytų savo vyriausybės ir gintų šalį nuo vokiečių, kurie jau rengiasi eiti ant Petrogrado ir "sugrąžinti Rusijoje monarchiją."

Wilkes Barre, Pa. — Tulas Harry Strong, kuris pavagė krautuvę 12 centų, liblos nuteistas metams kalėjimo ir užmokėti \$25 baudos.

BAISUS MUSZIAI FRANCUZLOJ.

Francuzijoje dabar siaučia baisūs mušiai tarp vokiečių ir sąjungininkų. Jau pora sąvaicių, kaip sąjungininkai pradėjo tenai ofensyvą ir vokiečiai traukėsi beveik nespriešindami, tik traukdami viską lygino su žeme. Buvo manoma, kad vokiečiai traukiasi su tam tikrais išrovakavimais, kad paskui užpulti sąjungininkus ir sumušti juos. Tas vokiečių užpuolimas turėjo prasidėti pasitraukus jiems iki taip vadinamos "Hindenburgo Linijos," kuri remiasi Laono, La Fere, St. Quintino, Cambrai ir Lille miestais. Bet vietomis sąjungininkai jau pasiekė tos Hindenburgo linijos ir vokiečiai vis tiek neatsilaiko. Tiesa, jų atspirtis čia jau kur kas stipresnė, bet viršū ima vis dar sąjungininkai. Francuzai paėmė jau kelis La Fere fortus ir tokiu būdu Hindenburgo linija likos jau sulaužyta. Vokiečiai likos išvaryti iš apkasų ir mušis dabar eina atviram lauke. Karės žinovai mano, kad dabartinis mušis bus didžiausias ir todėl gas paskutinis. Viena ar kita pusė čia turės jau but paklupdyti ir karę turės pasibaigti.

AREŠTUOTA 7,000 CARO BERNŲ.

Telegramos praneša, kad Petrograde žmonių milicija, susidedanti iš studentų ir darbininkų ir pildanti policijos pareigas, areštavo jau tarp 6,000 ir 7,000 buvusių caro činovnikų. Tų tarpe esą apie 40 vieny tik genarolų ir buvusių ministerių. Visi jie uždaryti Petro-Povylo tvirtovės kalėjiman, kur pirmą jie smaugdavo socialistus ir revoliucionierius. Visi jie esą labai nusiminę, nes tikisi, kad žmonės nusiųs juos ant kartuvių. Tarp jų carbernių randasi nemaža ir ilgaskvernių judošių, kaip antai vyskupas Pitrim ir kiti.

Gera, tegul dasizino, kas tai yra kalėjimas. Neprošali butų tiems jegamasciams ir į Sibirą padaryt ekskursi-

SOVĖ TVIRTOVĖS SARGA.

Portlando tvirtovės sargas patėmijo aną vakarą, kad prie sunkių kanuolių artinasi kažkokie žmonės. Jis liepė jiems sustoti, bet nepažįstami leidosi bėgti. Sargas pradėjo vytis. Tuomet nepažįstami jį persovė ir pabėgo. Laikraščiai rašo, kad tai buvo vokiečių šnipai, norėjusieji susprogdinti didžiausias amerikų armotas.

APŽVALGA

REVOLIUCIONIERIAI ANT VALANDOS.

Tokių antgalvių randame Amerikos rusų dienraštyje „Novyj Mir“ įžangini straipsni. „Revolucionieriai ant valandos“ tas laikraštis vadina tuos dumos atstovus, kurie visuomet buvo revoliucijai priešingi, bet dabar, kuomet revoliucija paėmė viršų, jie pritarė jai ir sudarė revoliucionierių valdžią. „Novyj Mir“, kuris sulg pakraipos priguli kairiems socialistams, rašo taip:

„Didelė turi but rusų revoliucijos pajėga, jeigu tikri jos priešai pradėjo kalbėti jos kalba.

„Ar senai da Miliukovai su panieka kalbėjo apie 'raudoną skudurą', o dabar jis vadina ją 'garbinga revoliucijos vėliava', ir po ja maršuoja kariūnėnės pulkai, prieš ją lenkia savo galvas ištikimybės ženklui didieji kunigaikščiai ir paprasti kunigaikščiai, ji šiandien plėvėsuoja virš caro Žiemos Namų.“

Dumos valdžia su Rodzianka priešakyje išleido į žmones atsisaukimą, kur nurodo reakcijos siautimą, kaip ji pasmaugė 1905 metų revoliuciją ir paskui naikino žmonių laimėjimus vieną paskui kito. Taip kalba dabartiniai ministrai. Bet—

„Generolas Rennenkampfas, kurį jie dabar pasodino kalėjimui, ir generolas Sacharovai, Žoltovskiai, Minnai, Rimnainai, Dubasovai ir Čuchnainai ne daugiau yra carui pasitarinavę revoliucijos nuslopinimui, kaip Guckovai, Rodziankos ir Šeulginai. Taigi kokia turi but gaivalinė pajėga, su kuria Rusijos liaudis pakilo prieš carą priešpauž, jeigu tie ponai žaibo greitu metu persimetė pergaletojų pusėn ir pradėjo kalbėti apie laisvę ir lygybę, apie šventas pareigas pildyti žmonių valią, apie didį revoliucijos darbą!“

„Novyj Mir“ prirodinėja, kad tie dumos atstovai, kurie dabar areštuojami caro ministrius ir generolus, kurie lenkia savo galvas prieš raudoną revoliucijos vėliavą, netik nebuvo niekad revoliucionieriai, bet visai atbulai, jie visuomet buvo revoliucijai priešingi. Tiesa, kuomet rusams pradėjo nesisekti kariauti, tai buržuaziniai patriotai suorganizavo „progresyvi bloką“, kuris reikalavo prašalinimo buvusių tuomet ministrių, o jų vieton paskyrimo tokių, kurie turėtų „visuomenės pasitiekimą.“ Bet tas „progresyvis blokas“ neturėjo nieko bendra su žmonių reikalais. Ištikrųjų tai tas blokas nei reformų nereikalavo. Jis tik norėjo stipresnės valdžios, kad užtikrintus Rusijos buržuazijai karės laimėjimą. Bet revoliucijos ir žmonių tas blokas taip pat bijojosi, kaip ir caras. Tas blokas padarė viską, ką tik jis galėjo, kad revoliucijos nebutų. Jau paskutinėmis dienomis prieš sprogią kairiausieji bloko nariai, tokie kaip Miliukovas, paleido judėjimą visą savo opulentiškumą ir visą savo įtekme, kad tik kaip nors sustabdžius generalį streiką ir darbininkų demonstracijas. Jiems tas pavyko ant poros dienų, bet paskui prasidėjo Didžioji Rusijos Revoliucija.

„Novyj Mir“ sako: „Dabar blokai jau nebuvo ko rinktis. Caro apgalėjimas buvo perdaug aiškus, revoliucijos pergale perdaug rusti. Ir tas blokas persimetė revoliucijos pusėn, kad tuojau parodžius savo norą jai vadovauti. Paskirtoji bloko valdžia dabar jau nori vykinti to bloko pamatinį tikslą—beigti naudingai karę. Ji nori įvykinti tvarką ir dsi-

mušti prie pergalės. Ji nori pakreipti revoliuciją į savo vą, į vąga vidurinių reformų ir imperialistinės karės. Bet revoliucija perdaug stipri, kad galima būtų atvirai eiti priešais laudį. Todel dvarponių, fabrikantų ir buržuazinių ideologų sąjunga, ir atkaklion kovon besirengdama už savo paskutines dienas stengiasi kalbėti revoliucijos kalba.

„Bet Rusijos darbininkai stovi ant sąrgybos. Jie reikalauja demokratinės respublikos ir pamatinio Rusijos pertvarkymo. Jie nori tautų taikos ir socializmo laimėjimo. Jų neapgaus skambios frazės revoliucionierių ant valandos.“

Vadinasi, „Novyj Mir“ pranašauja, kad Rusijos proletariatas, nuvertęs caro valdžią, dabar turės susiremti da su buržuazija ir dvarininkija.

Taip, revoliucija da daug darbo turės. Jai reikės apsidirbti netik su buržuazija ir dvarininkija, bet ir su dvasiškija, kuri yra didžiausias priešas demokratizmo ir socializmo. Jeigu dabar revoliucija to nepadarys, tai ji nebus pilna revoliucija ir Naujoji Rusijoje liks dar daug supuvimo, kurį reikės išvalyti vėliav.

AMERIKOS LIETUVIAI TURI 30 LAIKRAŠČIŲ.

Vienas laikraštis suskaičiavo, kad Amerikos lietuviai turi išviso 30 laikraščių. Štai jų surašas pagal abėcėlę:

1) Ateitis, 2) Am. Lietuvis, 3) Dirva, 4) Darb. Balsas, 5) Draugas, 6) Darbininkas, 7) Keleivis, 8) Kardas, 9) Kova, 10) Katalikas, 11) Lietuva, 12) Laisvė, 13) Laimė, 14) Mot. Balsas, 15) Mot. Dirva, 16) Moksleivis, 17) Naujienos, 18) Pažanga, 19) Saulė, 20) Naujoji Gadyne, 21) Šviesa, 22) Tikyba ir Dora, 23) Tėvynė (savaitinė), 24) Tarka, 25) Tėvynė (mėnesinė), 26) Tautos Rytas, 27) Vienių Lietuvininkų, 28) Vytis, 29) Žvaigždė, 30) žvilblis.

Jeigu prie laikraščių šeimynos priskaityti da atgijusių dabar „Tarką“, tai išviso bus jau 31 laikraštis.

ŠIKŠNOSPARNIO POLITIKA.

Apie šikšnosparnį yra tokia pasaka:

Buvo laikas, kada keturkojai su sparnuočiais vedė atkaklią karę. Pergalė buvo syki vienų pusė, kitą syki—kitų. Per visą tą kovos laiką šikšnosparnis laikėsi šitokios politikos: kada viršų ėmė keturkojai, tai jis šliužiojo po žeme ir nudo davė pelę; o kada vėl pergale buvo sparnuočių pusė, tai šikšnosparnis išlindęs iš tamsaus savo urvo skraidė oru ir nudo davė paukščių pergalę. Bet revoliucijos ir žmonių tas blokas taip pat bijojosi, kaip ir caras. Tas blokas padarė viską, ką tik jis galėjo, kad revoliucijos nebutų. Jau paskutinėmis dienomis prieš sprogią kairiausieji bloko nariai, tokie kaip Miliukovas, paleido judėjimą visą savo opulentiškumą ir visą savo įtekme, kad tik kaip nors sustabdžius generalį streiką ir darbininkų demonstracijas. Jiems tas pavyko ant poros dienų, bet paskui prasidėjo Didžioji Rusijos Revoliucija.

Šita pasaka labai primena klerikalus. Ir jie laikosi tokios pat politikos, kaip šikšnosparnis. Kuomet Rusijoje 1905 metais kilo revoliucija ir valdžios pamatai subraškėjo, dvasiškija perėjo revoliucionierių pusėn, nes manė, kad revoliucija paims viršų. Bet kaip tik pasirodė, kad valdžia atsigauja, kunigija vėl stoji valdžios pusė ir kartu su ja pradėjo naikinti „kramolą.“ Ir nuo to laiko jie neikino revoliucionierių kaip įmanydami. Ir Amerikon atvažiavę jie nesiliovė purvine laisvės karžygių vardą. Jie juodi n šventą jų atmintį iš sakyklių, nuo pagrindų ir pur-

vinoj savo spaudoj. Jie žemino revoliucijos idėją kaip įmanydami. Jos simbolą raudoną spalvą, raudoną vėliavą jie išjuokdavo ir pasiepdavo.

Bet štai ateina laikas ir mūsų idėja ima viršų! Revoliucijos banga nušluoja caro sostą ir visą jo valdžią. Dievo pateptinis su visais savo remėjais atsiduria tam pačiam kalėjime, kur pirma jis smaugdavo revoliucionierių. Virš rusų sostinės plėvėsuoja raudona vėliava.

Ir mūsų klerikalai dabar lenkia galvą prieš tą vėliavą. Lyg tas šikšnosparnis, jie pereina jau ton pusėn, kuri paėmė viršų. Jie jau džiaugiasi, kad revoliucija labai gerai nusisekė. Jie jau sako, kad revoliucija geras daiktas.

Tai šikšnosparnio politika. Susilauks jie ir šikšnosparnio likimo...

SMUGIS VISIEMS CARO BERNAMS.

„Naujienos“ rašo: „Vyriausis visos Rusijos budelis, Mikė, jau nusirito nuo sosto. Veikiausia toks pat likimas laukia ir įpėdinio, Mykolio.

„Žmonės džiaugiasi ir jie išlaugis dar labiau, kada bus iššluoti iš Rusijos ne tik paskutiniai krūvinos Romanovų dinastijos likučiai, o ir monarhija — karališka valdžia.

„Žmonės su nekantrumu laukia, kad Rusija greičiau pasiliuosuotų nuo savo dielių. Bet kaip jaučiasi tie gaivalai, kurie grynė ir garbino Rusijos despotus?

„Žmonės su džiaugsmu sveikina revoliuciją. Bet kaip jaučiasi tie gaivalai, kurie nuolat purvais drabstė revoliucijos idėją ir revoliucionierių? „Lietuviai tokių elementų turi nemažai. Pirmoje eilėje tai klerikalai — kunigai ir jų agentai.

„Visi atmena didžiosios Rusijos revoliucijos laikus. Žmonės tuomet, kaip dabar, buvo sukile prieš caro despotizmą ir mėgino iškovot sau daugiau laisvės ir teisių. Daug jų tuomet žuvo, daug į kalėjimus, į Sibirą ir į katorgą pateko. Krūvinasis Mikė buvo prievartas, bet nenuveiktas galutinai. Jisai paliko ant savo sosto.

„Ir kuomet ėjo ta baisi žmonių kova prieš carisko despotizmo galybę, tuomet Lietuvos kunigija lošė Judų išdavėjų rolę žmonėms ir nuolankių bernų rolę carui.

„Seinų vyskupijos valdytojas, pralotas Antanavičius, įsėkė visose bažnyčiose skaityti savo aplinkraščių, kuriame buvo liepama nesipriešinti valdžiai ir gaudyti revoliucionierių ir išdavinė žandarus.

„Paskui tais judosiškais darbais Lietuvos kunigai dar grynė ir didžiavosi prieš visą svietą. Kun. Laukaitis, patekęs į V. Dumą, su pasididžiavimu užreikė, kad Lietuvos dvasiškija padėjusi caro valdžiai 'malšinti kramolą'.

„Tą pačią giesmę traukė kunigai ir Amerikoje. Purvino ir šmeižė jie revoliucionierių, kiek druti, ir skelbė žmonėms paklusnumą 'Dievo duotajai' valdžiai.

„Dar šios karės laiku, kada jau visi matė, i kokias baises nelaimes intraukė Rusiją caro valdžios politika, kun. Kemšio organas („Darbininkas“) kėlė į padanges krūvinąjį carą ir aiškino, kad jisai esąs labai geros širdies.

„Kaip dabar jaučiasi šitie gaivalai?

„Caro Mikės jau jie nedrįsta ginti. Carisko despotizmo jau jie neužtaria. Mat, revoliucija pergalėjo. Dar toli-graužė ne visus carisko tvarkos šulius ji išgriovė, bet jau aišku, kad Mikė Antrasis nebeegri ant savo sosto; jau aišku, kad grėsia pavojus ir pačiam monarhijos sistamai Rusijoje. Todel tai dabar ir nutilo carberniškos giesmės mūsų juodųjų spaudoje.

„Mūsų klerikalai ėmė dabar net nuduoti, kad jie ir pritaria revoliucijai! Girdi, Rusijos tvarka buvusi niekai, ir esą gerai, kad ji sugriuvus. „Oi, tie veidmainiai, veidmainiai! Per dešimtį suviršum metų jie laižė Rusijos budelio čėbatus ir dergė revoliuciją, o dabar jau jie len-

kiasi prieš revoliuciją ir peikia nuverstąjį carą.

„Bet žmonės jau žino, kas jie per vieni. Visą laiką klerikalai ėjo išvien su žmonių budeliais, todel šandie žmonės palinkės jiems keliautais pačiais keliais, kuriais nudardėjo vyriausis Rusijos despotas.

„Smugis carizmui yra kar tu smugis ir jo bernams. 'Kramola' šiandien kelia galvą ir ji nulaūzys ragus tiems žandarių talkininkams, kurie 1905 m. mėgino numalšinti ją.“

„Keleivis“ jau pereitais metais sakė, kad bloga bus tiems caro „burdingieriams“, kuomet revoliucija nušluos caro sostą.

LAIKRAŠČIAI IR BIZNIS.

Drg. Pruseika nurodinėja „Laisvę“, kaip klysta tie žmonės, kurie steigia naujus laikraščius, tikėdamiesi turėti iš jų pelno. Jis rašo: „Tai, turbūt, jau amžinai nugarms užuomaršos Leton tie laikai, kada gerų pelnų belaukdam 'Keleivio' zeceriai įsteigė 'Laisvę', o Minnersvilles mai-nieriai įsteigė 'Pirmyn'. Dvi stambi klaidi darė tie žmonės, įkurdami savo laikraščius: 1) jie manė, kad pinigai idėti laikraščio leidimui neša didžiausią procentą; 2) jie steigė savo laikraščius ir darė plenus siaurame saviškių burelyj, plačios visuomenės nepasiklaugė.

„Pirmyn“ savo mirticia apmokėjo tą paklaudą, o 'Laisvė' atsitaisė gyvenimo liogikai, tik atitaisydama paklaudą, kas jai gan brangiai atstėjo.

„Be šių dviejų laikraščių leidėjų darė klaidų ir kiti leidėjai. Ne kas kita, kaip biznis pavydumas ir didelių pelnų laukimas nuvedė į kapus du Chicago dienraščius: 'Kataliką' ir 'Amerikos Lietuvą'. Tuli kiti laikraščiai dar gyvuoją, bet jų leidėjai ir dabar graužia sau pirštus, užsijė ant pečių nepakeliamą našta. Aš nenoriu padidinti jų vargus, įvardindamas leidėjus. Tėbunie jų našta lengvesnė.“

Todel d. Pruseika nupieikia tuos žmones, kurie labai pavydi laikraščiams „biznis“. Tokie žmonės nuolat pranašauja nepatinkamiems sau laikraščiams mirtį ir labai džiaugiasi, kuomet išgirsta, kad kataran nors laikraščiu pradeda nesisekti.

Taip šnairuodami ir vieni kitiems pavydėdami laikraščių savininkai daugiau padaro sau blogo, negu gero. Todel d. Pruseika pataria jiems susieiti ir pasitarti, kaip savo biznį pagerinus, o ne kenkus jam.

DAR VIENAS ANTAUSIS TAMSOS APAŠTALAMS.

Nesiseka, oi kaip nesiseka mūsų dvasiškiems tėveliams su Mocku kovoti. Norėtų jie uždrausti jam kalbėti ir tėvėlių darbelius išrodinėti, bet negali ir gana. Norėtų jie savo įstatymus įvesti ir žodžio laisvę panaikinti, bet negali ir gana. Waukegane jie net tris sykias darė bandymus ir kiekvieną sykį gavo per ausį. Kiekvieną sykį teismas juos sugėdijo, kad čia ne caro žandarų valdoma šalis, bet pačių piliečių, ir todėl visi piliečiai prieš įstatymus yra lygūs. Kiekvienas pilietis turi tokią pat teisę į Dievą tikėti kaip ir netikėti. Bedievis nei kiek nėra blogesnis už tikintį kataliką.

Tokį antausį tie tamsos apaštalai gavo Waukegano policijos teisme. Tuomet jie apskundė Mockų į pavieto teismą. Bet jie gavo per ausį. Tada jie patraukė Mockų į augstesnį teismą. Čia jie gavo trečią ir skaudžiausį antausį.

Klerikalų apgynėjas Welch nusiminęs pasakė: „Mes neturim teismo!“ Taip, inkvizicijos teismų dvasiškija jau neturi. Platesnis trečiošios Mockaus bylos aprašymas telpa

Kunigai ir 1905 metų Revoliucija.

1905 metais Rusijos proletariatas taip pat buvo sukilęs prieš kraujuotą caro valdžią. Revoliucijos banga, kuri perėjo per visą Rusiją, užliejo tuomet ir Lietuvą. Revoliucijos judėjimui prasidėjus, Lietuvos žmonės sušaukė Vilniuje seimą, kad bendrai apsvačius savo reikalus. Seimas įvyko 4 — 5 gruodžio (sulyg naujo kalendoriaus). Seimam suvažiavo apie 2,000 atstovų, jų tarpe daug ir kunigų. Seimo upas buvo tikrai revoliucijinis. Kunigai pasirodė tapgi esą karšti revoliucionieriai. Balsavo, kad griauti caro valdžią, nemokėti jai mokesčių, neleisti sunų kariūnėn, naikinti caro monopolius ir t.t.

Kasgi čia atsitiko? Nejaugi Lietuvos prabaščiai ištikrųjų buvo surevoliucioniję?

Oi ne! Jie veidmainiavo. Šitą jų veidmainystę labai aiškiai parodo išleistas tuomet Seinų vyskupijos valdytojo praloto Antanavičiaus aplinkraštis. Jis šaukia kunigus niekinti „platinamą tarp žmonių klaidiną ir Bažnyčios uždraustą atneštą iš užsienio priešingą mokslą.“ Turbut nereikia jau nė aiškinti, kad tuo „klaidingu ir bažnyčios uždraustu mokslo“ Seinų pralotas vadina socializmą ir nepaklusnumą valdžiai. Jisai aiškina, kad to mokslo skelbėjai, tai —

„Pragaro pasiuntiniai. Jų mokslą skaitote įvairiose knygutėse ir atsisaukiuose. Anot Evangelijos, jie čia atėję tiktai 'vogt, užmušt ir prazdyt...'. Jie pripildyti visokios nedorybės, paleistuvavimo, godulio, piktadarybės, pilni pavydo, žmogžudysbės, barnio, vyliu, nelabumo; jie apkalbėję, ai, apsmelžę, Dievo neapkenčiami, padegėjai, puikūs, pasiputę, piktybių išradėjai, nepaklusnūs tėvams, bepročiai, nenormaldumi, negailestingai...“

„Šitie melo mokintojai ir visokios tvarkos naikintojai sako jums, jog vyriausybė visai esanti nereikalinga. Po vyriausybės vardu čionai reikią išmanyti netiktai viešpataujantį Ciecorių, bet ir visus tuos, kurie padeda jam valdyti ir pildyti visuomenėje tvarką. Tuo tarpu tautų apštalas aiškiai kalba: 'Visokia dusia tebuna pasidavusi augstiesiems vyriausybėms, nes nėra vyresnybės, kaip tiktai nuo Dievo, o kurios yra, Dievo yra pastatytos. Todel kas priešinas vyriausybei, priešinas Dievo įstatymui...“

„Paminėtieji melagingi mokintojai kalbina jus nemokėt mokesčių ir neleisti savo sunų į kariūnėn... Apšmetę nekaltai avinėliais, šitie sėjikai pramanyti, priešingų Bažnyčios mokslui, išneka jums, kad prilaikymui tarp žmonių

kitoj vietoj šiame „Keleivio“ numeryje.

Vienas mūsų draugas prisistunt mums iškarpu ir iš Waukegano anglų laikraščio. Mes jų nespausdinam, nes jose rašoma tas pats, kas pas mus telpa kitoj vietoj. Paduosime čia ištrauką tik iš to laiško, kurį mums prisistunt tas draugas. Jis rašo:

„Mockaus laimėjimas kaip baisiausias perkanas trenkė į Waukegano kunigų į jo vėčius. Jau trečią sykį šalies teismas Mockų išteisino, ir Romos trustui ragai aplaužyti amžinai. Nulaūžyti ragai netik Waukegano mieste, bet ir visoj Illinois valstijoje.

„Keletas tuzinų kunigų dėjo didelius pinigus, vyčiai taipgi nemaža paaukavo, kad Mockų nubaudus, bet viskas veltui.

„Laisvamaniai dabar labai linksmi aplaužę klerikalams ragus ir dabar Mockus vėl kalbės Waukegane. Sako da daugiau duosiąs kunigams vėjo, negu pirma.“

blaivybės buk reikia išnaikinti valstybės įsteigtosios degtinės sankrovos (monopolijai) arba pašaliečių alaus sankrovos, nes josios, anot jų, yra proga į nuodėmę, vedą į girtuokliavimą... Neklausykite tokių mokiniojų, jie meluoja jums, apgaudinėja jus ir veda jus į kuno ir dušios prapultį... „Šitie neva žmonių užtarytojai, o ištikrųjų visuomenės tvarkos ardytojai, kalbina darbininkus paliauti dirbus dvaruose arba pas ukinkus, kad darbdaviai būtų priversti padidinti jums užmokestį. Neklausykite kurstytojų... Jūs turite teisingai ir sąžiningai dirbti tą darbą, kurį esate apsiėmę. Jums nevalia pavydėti turtinėjams... Klausykite... ponų pagal kunų su baime ir drėbėjimu jusų širdies tikrybėje, kaip Kristaus.

„Jeigu Kristaus mokslo priešininkai ir melo platintojai, apie kuriuos čia kalbame, ateitų į pas jus ir imtų įkalbinėti jums tai, kas nesutinka su bažnyčios mokslo arba dalynt jums knygutes, priešingas tikejimui ir valstybei, netikėkite jiems, neklausykite jų, neduokite jiems išėiti nuo jusų nenubausiems... Išduokite juos į vyriausybės rankas, nes tyledami ir nieko neveikdami, tapsite dalininkais jų paklaudų ir prasizengimų. Be to, pritardami šitiems melo mokintojams ir tiesos iškreipėjams, užsitrauksite ant savęs Bažnyčios bausmę, vadinamąją ekskomuniką arba atskyrimą iš tikinčiųjų visuomenės ir už tai negausite per išpažintį išrisimo už nusidėjimą...“

Šitas aplinkraštis buvo išleistas lygiai tuo laiku, kada Lietuvos žmonės pradėjo kalbėti apie prašalinimą rusų valdžios ir pasidalinimą ponų žemėmis. Kunigai skaitė jį bažnyčiose net po kelis kartus ir liepė žmonėms to klausyti. Todel aišku, kas tiems begėdžiams rūpėjo. O tiečiaus kada žmonės, nepaisydami to juodašimtiško aplinkraščio, sušaukė Vilniuje seimą, tai ir kunigai tenai atvažiovo ir kartu tenai su tais „pragaro pasiuntiniais“ rėkavo, kad reikia griauti caro valdžią, ir garbino kovotojus už laisvę. Ar gali niekinęsnė veidmainystė buti?

Vilniaus seimas padarė šitokius nutarimus:

I. DABARTINIS PADEJIMAS RUSIJOJE IR LIETUVOJE.

„Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė yra pikčiausiu mūsų priešu; jog dabar prieš tą vyriausybę pasikėlė visi rusų valstijos kraštai; jog geresnį gyvenimą galima įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka, susirinkime dalyvavusieji lietuviai nutarė: „Sviestis, ristiis ir stoti kovon drauge su sukilusia visų Rusijos tautų liaudimi.

II. LIETUVIŲ AUTONOMIJA.

„Kadangi Lietuvos gyventojai reikalauja pilnai gali būti užganedinti tiktai prie tikros mūsų krašto autonomijos (savivaldos) ir kadangi norima, idant ir kitos Lietuvoje gyvenančios tautos galėtų pilnai laisve naudotis, Lietuvių suvažiavimas nusprendė: „Reikalauti Lietuvai autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, lygiu tiesiu, ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

„Toji autonomiškoji Lietuva turi būti sudėta iš dabartinės etnografiškosios Lietuvos, kaip branduolio, ir tų pakraščio, kurie delei ekonomiško, kultūrinio, tautiško arba kitų priežasčių traukia prie to branduolio, ir kurių gyventojai pryklausyti prie jo panorės.

„Kadangi susirinkę Vilniuje ant lietuvų suvažiavimo Suvalkų gubernijos lietuviai vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų gubernijų lietuviais kovoti už autonomiją Lietuva, tai suvažiavimas nutarė, kad Suvalkų gubernijos lietuviai turi būti priskirti prie autonomiškosios Lietuvos.

„Santikiai su kaimyniškomis Rusijos šalimis turi būti paremti ant federacijos pamatų.

III. KOKIU BUDU ISKOVOTI AUTONOMIJĄ.

„Kad įgyti autonomiją, pirmiausiai reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaidimo tvarką. Tam tikslui reikia vienyti visas Lietuvos politiskųjų partijų ir pavienių ypatų pajiegas. Susivienijus namieji, pridėra mums jungtis su visomis Rusijos tautomis, kurios padeda griauti tą tvarką, o kol kas reikia: nemokėti jokių mokesčių, uždarinėti monopolius, neleisti vaikų į rusiškas pradedamąsias mokyklas, net į Kauno, Vilniaus, Gardino gubernijose į valstiečių teismus ir visas kitas dabartinės valdžios įstaigas, neleisti savo brolių į kariūnėn, reikalui prisiejęs streikuoti visiems darbo žmonėms miestuose ir sodzuose.

VI. VALSČIAI, MOKYKLOS IR BAŽNYČIOS.

„Visuose Lietuvos valsčiuose turi būti vartojama prigimta žmonių kalba, visus reikalus vedant.

„Kadangi dabartinė mokykla yra tik ištautinimo ir ištvirkimo įrankis, tai reikia visas mokyklas paversti grynai tautiškomis, kur mokslas būtų išguldomas prigimta kalba ir kad patis to krašto žmonės rinktų sau mokytojus.

„Kadangi Vilniaus vyskupystėje lietuvų bažnyčiose yra vartojama pamaldose lenkiška kalba su politiskiu tikslu, tai lietuvų susirinkimas nutarė vienbalsiai išreikšti Vilniaus vyskupystėje gyvenantiems ir kovojantiems lietuviams geriausį linkėjimą pasisekimo kovoje su lenkomanų kunigija už tiesias lietuviškos kalbos Lietuvos bažnyčiose ir papeikšti šiandieninės bažnyčios tvarką Vilniaus Vyskupystėje.“

Taigi matom, kad visi Vilniaus seimo nutarimai, jei bent patį paskutinį išskyrus, yra grynai revoliucijinės dvasios. O tiečiaus kunigai visi už juos balsavo. Seime balsavo už revoliuciją, o išėję iš seimo tie juodvarniai susirinko ir savo tarpe nutarė visomis spėkomis kovoti su socialdemokratais, visomis spėkomis remti caro valdžią, nes jai sugriuvus turėsianti griuti ir tamsi kunigų galybė. Šitus faktus lietuviai turėtų gerai sau galvon įsidėti, nes jie parodo, kuomi yra mūsų kunigija.

Sako, Amerikoje Revoliucijai sąlygos pribrendo

The Twentieth Century Club'o anuomet Bostone surengtos prakalbos, kalbėtojai aiškino svarbumą dienos klausimų, kurie stoji prieš Amerikos visuomenę. Kalbėtojas Edmund Mitchell iš Los Angeles savo prakalboj išparodė, kad daugiauj domos reikia atkreipti į naminės karės klausimą. Jis užreikė, kad Jungtinės Amerikos Valstijos stovi priešdienyje visuotinės karės savuose rubežuose. Išparodė, kad visa mūsų drauginė tvarka yra pasmerkta, kad 95 nušimtis šalies gyventojų priversti kasdien kovoti už savo buvį — už maistą, už laisvę ir teisę gyventi. Šiom sąlygomis pilnai pribrendus (o jau pribrendo) kalbėtojas nuomone vidutinę karę (socialę revoliuciją) pasidaro neišvengtina. Kalbėtojas pasmerkdamas dabartinę drauginę tvarką, užreikė, kad jis nesąs „anarchizmas“ ir ne anarchizmas, bet ekonominio vystymosi sąlygos atneša didžiojo perversmo dieną. Vadinasi, pradeda pripažinti tatau, ką socialistai skelbia.

Tai skelbia dabar jau ir tokie kapitalistiškos tvarkos apgynėjai, kaip buvusias Mass valstijos gubernatorius.

Kas nieko neveikia
To niekas nopenkia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos nepraso

HUDSON, MASS.

Pirmieji veiksmai ir atžagareivių kenkimas.

Cionai jau nemažas lietuvių būrelis darbuojasi mūsų visuomenės apšvietos ir progreso labui. Jau ne mažas būrelis blaivomis akimis žiūri į dalykus ir tokių jau nesugrąžisi ant tamsos ir prietarų kelio.

Tečiaus mūsų tamsų atžagareiviai, tarsi mąnydami sulaikysią pirmieji darbuojamąsi, negalėdami kitaip, tai nors visų bjauriausių šmeižtų griebdamiesi stengiasi kenti pirmiejiems. Suprantama, kad tuomi jie tik patys sau pakenkia, patys save parodo visuomenei pilname savo tikrume.

Kovo 4 d. cionai buvo vietos lietuvių moterų progresistų kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo "Keleivio" redaktorius, d. Michelonas. Gerb. kalbėtojas pasakė daug ir taip aiškios teisybės, kad turbūt negalima būtų rast žmogaus, kuris tos gyvuliais faktais išparodytų teisybės nebūtų galėjęs suprast ir giliai įsido. Visi, kas prakalbą girdėjo, da ir šiandien kartoją ir kalba, kad prakalbos kol gyvi neužmirš.

Vienok atsiranda tamsos apuokų, kurie visai prakalbos negirdėję visų niekiniausių ir nesąžiningiausių, (kaip tik gal nesigėdėtų žemiausios rūšies lastras) šmeižtais stengiasi purvinti savo kuniginės laikraščio puslapius. Po to prakalbą jau dvi korespondencijos iš šio miesto tilpo klerikalų laikraščiuose. Tik Kemešinio "Darbininko" redakcija matyt taip da "grinoriška," kad Hudsoną deda New Jersey's valstijoje ir rašo apie Michelono prakalbą. Apie tuos neprausturnių plepalus neverta ir kalbėti, tik patariau hudsoniečiams perskaityt tas korespondencijas klerikalų laikraščiuose, kad patirti kaip akli kunigijos pasekėjai ir jų spauda yra nustoję netik paprasčiausios žmogaus doros, bet ir visokios gėdos. Ne pykti, tik pasigailėti reikia tokių vargšų, kurie likę fanatizmo aukomis patys save pavertę į žemiausios rūšies gaivalus, o kunigai džiaugiasi savo darbo vaisiais, nes tik tokie gaivalai, kaip minėtų Hudsono korespondencijų rašėjai, gali būti geriausia parama stovintiems ant melo ir tamsos katalikų bažnyčios.

Kitas.

Protestas prieš klerikalų šmeižtus.

Lietuvos Dukterų Pašalpinė Draugystė buvo parengusi 4 kovo prakalbas. Kalbėjo drg. S. Michelonas iš So. Bostono. Kalbėtojas aiškiai išdėstė moterų reikalus, priveddamas daug visokių pavyzdžių iš tikrų gyvenimo atsitikimų, ir publikai jo kalba labai patiko, ką liudijo garsus delnų plojimas. Kad prakalbos žmonėms patiko tai parodo da ir tas faktas, kad jie sumetė \$6.73 lėšų padengimui ir \$12.02 Philadelphijos streikeriams, o prie draugijos prisirašė kelias naujų narių. Visa tai parodo, kad publika buvo pilnai užgandėta ta drąsia ir išmintinga kalba ir mes, moteris, taipgi džiaugėmės su laukusios tokio kalbėtojaus, kuris taip aiškiai ir nuosekliai išaiškino susirinkusiems, kokis tai yra svarbus tas moterų klausimas.

Bet štai į kelintą dieną pamatėme kemešiniame

"Darbininke" korespondencija, kurioj norima apšmeižti netik kalbėtoją, bet ir mūsų draugystę už surengimą prakalbų. Tas korespondentas nepasigandė dar tuo šmeižtu, bet neužilgo parašė da ir kitą melagingą korespondenciją, šmeižiančią mūsų vardą. Del to mes, žemiaus pasirašiusios tos draugystės nekuriarės ir komitetas, viešai protestuojame prieš toki nedorą klerikalų elgimąsi. Mes čia neminėsim tu begėdiškų ir neteisingų korespondento užmetimų, mes neisim su taip žemos doros žmonėmis į kritiką; mes tik norim jiems pasakyti, tegul jie nesiūlija mums savo klerikalų kalbėtojų, nes mūsų draugystė susitvėrus ne iš kunigų gospadinų, o iš darbininkių moterų, todėl mes ir kviečiame savo draugus darbininkus, katrie gerai supranta ir gali paaiškinti mūsų darbininkių moterų reikalus.

H. Tamošauskienė,
F. Stakienė,
A. Rimkienė,
K. Navickienė.

DOLBY RIPS, ME.

Bajorai tarp vergų.

Šita sodyba guli 2 mylių atstumo vakarų link nuo East Millinocket; mat čia randasi Great Northern Paper Co. fabriku šaka, tai ir darbininkų butai aplink fabriką išaugo, sudarydami sodybą. Lietuvių cionai gyvena 6 šeimynose ir kelias pavičius. Be lietuvių cionai da randasi dvi italų šeimynas ir viena Kanados francuzų. Visi jie gyvena vienoj triboj, pastatytojos pačios popieros kompanijos, tarsi kazarmėj.

Tikra ironija pasidaro, kada atvydžiau prisžiūri į tų žmonių gyvenimą ir pamatė, kad tarpe tų algos vergų yra žmonės, kurie save stato kuo tai augštesniu, vadindamiesi bajorais. Tečiaus tų mūsų "bajorų" tamsumas ir prastumas nepalyginamas su paprastų prastuolių. Turbut del to, kad ponas "bajoras" skaito save ainiu tų ponų, ką Lietuvos ir Lenkijos liuosybę pragėrė, o poni M. S.—kienė mano turinti daugiau privilegijų negu prastuolės, tai palaidai sau gyvena ir kavalierių, nesantių ponai bajorai degtinės ir alaus, turi užtektinai.

Kaip visur taip ir čia atsiranda "nelabųjų," ką iš "poniutės" pasijuokia. "Poniutė" nusprendė vieną tokių pamokinti laikyt liežuvi už dantų. Tam žemaičiui kartą belipant laiptais poni S.—kienė kelis kartus šėrė per galvą pagaliu. Bet visgi tuomi neuždardė jam burnos apie "ponios" palaidumą. Žemaičiukas smarkiai "mistres" S.—kienę su pagalba konstabelio nuvedė pas poną teisėją, kad ir anas patirtų apie jos gyvenimą.

Bajorų už liudininką nusivedė teisman savo meilužį italą, už perkaltėtoji pamešė žydą, bet žydą nemo-ka italų kalbos, o italas anglų, tai teisme visos tos tragikomedijos juokingumas pasiekė augščiausį laipsnį. Nežiurint to, teisėjas nubaudė mūsų "poniutę" įsaudamas užmokėti 16 dolerių su centais.

Vis tai tamsumo ir vergiškumo pasekmės. Ir aš negaliu suprast, kaip kunigija drįsta skelbti, kad tikintieji ir ištikimieji katalikai yra doros pavyzdžiai.

Teisme buvęs.

LEWISTON, ME.

Pasimirė du jauni lietuviai.

Kovo 10 d. pasimirė A. Petkus, nuo senai sirgęs džiovos liga, o kovo 12 d. pasimirė L. Samuolis, visai netikėtina. Jam susirgus gydytojai pripažino, kad reikia padaryti operaciją. Po operacijos ligonis į 3 dieną pasimirė.

Velionis A. Petkus priklauso Sv. Baltramiejaus dr.-jai, kuri velionį katalikiškai palaidojo.

Samuolis buvo laisvų pažiūrų vaikas. Buvęs nariu D. L. K. Gedimino Draugystės ir ilgą laiką darbavosi dr.-jos labui, budamas jos išdininku. Taipgi buvo veikliu nariu Lietuvių Darbininkų Kooperatyvės draugovės, pastaruoju laiku buvo tos draugovės krautuvės vedėju ir sąmoningai vedė kooperacijos reikalus.

Velionis L. Samuolis paliko broliui A. Samuoliui turto \$1,800 dolerių. Brolis turėjo palaidoti mirusiojo kuną pagal mirusiojo reikalavimą be jokių bažnytinųjų ceremonijų, nes velionis prieš miršiant atmetė visokius siūlymus jam kunigo. Jis užreikšė netikis į jokių prietarų ir mirštant nerei-kaulauja burtų nei burtininkų, jeigu gydytojiškas mokslas jau nieko negal pagelt, kad grąžinus organizmui sveikatą, tai miršta visai nesibijodamas jokių kunigijos sutvėrtų užgrabinų gyvenimų. Jis reikalavo iš brolio, kad jį palaidotų be burtų jankių kapinėse, bet brolis paskutinio savo brolio noro nepagėrė. Jam pasimirus tuojaus supančiojo rankas ražančiais, apstatė kryžiais ir sukvietė juodvarnius ant lavono kranti. Palaidojo su bažnytinėmis ceremonijomis ainių katalikų kapinėse.

Žinoma, tie škaplierai, ražančiai ir kunigų apmokėti giedalai bei nusamdyti patarnavimai velioniu neturi jokios reikšmės. Papiktina tik gyvuosius, kurie žino velionio gyvenimą ir paskutinį jo reikalavimą. Bent šita velionio reikalavimą brolis turėjo guodot. Antra, tai kunigų veidmainystė. Jie gerai žino, kad velionis buvo laisvamanis, nepildė bažnyčios įsakymų, tečiaus, kada jiems užmokama, tai jie ir bedievį nors po mirties butinai Dievui atiduoda. Nejaugi tokie faktai kvailinamiems katalikams neprivalo atidaryti akių, kad pamatyti kaip kunigija veidmainiauja ir į jokių kitus dievus netiki, vien tik į vieną visagalintį dolerį. Pamaštykit.

Gediminietis.

CLIFFSIDE, N. J.

Protestas prieš karę.

Kovo 9 d. cionai įvyko L. D. L. 7 d ir L. S. A. 70 kuopų surengtos prakalbos, kad užprotestavus prieš Amerikos amunicijos fabrikantus už stengimąsi įtraukti šią šalį į Europos karę.

Kalbėtojumi buvo d. L. Pruseika, "Laisvės" redaktorius, kuris puikiai išaiškino, kas tos karės reikalinga ir kam ji jiems reikalinga; kokią naudą (prakeiksmą ir nelaimę) karė neša darbininkams ir del ko darbininkai privalo protestuoti prieš karę, jeigu negali jos visai prašalinti. Prakalba padarė gerą įspūdį. Likosi priimta protesto rezoliucija ir pasiūsta Washingtonan. Po prakalbai sutvėrta LSS. kuopa iš 7 narių. Philadelphijos cukernių streikuojančių darbininkų pašalpai surinkta aukų 10 dolerių.

Taigi prakalbos buvo pasekmės. Iš rezultato taipgi matosi, kad cionykščiai mūsų broliai darbininkai jau nebe tie, kokiais buvo prieš porą metų. Linksma ir malonu yra sveikinti darbininkų susipratimo apsiereikimą, tas liudija, kad ateities mums darbo žmonėms priklauso, kad mūsų idealai turės užviešpatauti ant senos gadinės griuvėsių.

Iki šiol čianykštė lietuvių Sv. Pranciškaus dr.-tė žinojo tik kasmet parsitraukti Romos trusto agentą, kad atidavus jam savo griekus ir sykiu skatikus. Paprastai kunigužis cionai gerai pasipelnėdavo, tai šiemet atsigabeno sau į pagalbą ir kitą, bet pasirodė, kad netik pagalbininkas, bet ir jis pats nelabai pageidaujamas svečias. Gi jeigu progresyviai tik pradės daugiau darbuotis ir LSS. kuopelė sutvirtės, galima laukti, kad tų juodvarnių cionai ir visai nerei-kės.

CLECELAND, OHIO.

Atsakymas autoriui "Istatymo litera ar žmoniškumas."

"Keleivio" N. 7 p. "K" korespondentas Ten buvęs aprašo buvusį L. S. P. Draugystės susirinkimą iš 28 d. sausio, po antgalviu "Istatymo litera ar žmoniškumas."

L. S. P. Draugystė yra užtvirtinta įstatymais palei Ohio valstijos tiesas, Draugystė turi turėti įstatų, ir turi taip elgtis, kaip valstijos tiesos reikalauja, nežiurint ar kokiam korespondentui, žmoniškumo ličyna prisidengusiam, patinka ar ne...

L. S. P. Draugystės narys J. M. (apie kurį p. Ten buvęs aprašė) asprigo proto ligą kovo 1916m., ir paduotas liko jo moteris ir Cleveland miesto administracijos į valstijos ligonbutį-beprotinami. Bet J. M. motina iš ligonbučio išėmė; čia paduodame ir daktaro liudijimą: "Cleveland State Hospital Cleveland, O. Dec. 25, 1916. J. M. was taken home from hospital Oct. 8.1916 by mother. He has General Paralysis of the insane and will not recover."

C. T. Elder M. D."

Suiyng Ohio valstijos įstatymų, žmogus nustojęs protiškos sąmonės negali su naudoti pašalpą patšai ir duoti savo parašą. Tokiame atvejuje pašalpa priklauso pačiai ir vaikams, o ne motinai. J. M. pati atsiskyrė rugpūčio mėnesį, 1916 m. ir atsiskyrimo akte J. M. apkaltintas; jo vaikai (vienas ar penki...) turi tiesą prie paveldėjimo tėvo turto ir dalies uždarbio.

Rodos gerbiamas koresp. Ten buvęs galėjo visa tai patirti, nes buvo leistina ant susirinkimo persiskyrimo J. M. akto kopija skaityti kiekvienam kas tam susirinkime tik buvo atsilankęs. Dabar gal bus aišku delko draugystė negali J. M. ir jo motinai senelėi išmokėti pašelpos. Jeigu draugystė išmokėtų J. M. ir jo motinai pašalpą, tad jo vaikai gal pareikalauti tėvo turto, ir sulyg valstijos įstatymų draugystė privalėtų išmokėti jo vaikams. Na tai kas panorės du sykiu mokėti pašalpą?... 0 p. Ten buvęs tvirtina, kad draugystės "lyderiai" nesutinka duoti pašalpą delto, kad senutė nenori leisti atiduoti sunų į beprotinamį. Rodos turėtų iš gėdos rausti viešai per laikraštį taip kalbėdamas, kuomet ir pats susirinkime

sakosi buvęs, tai galėjo girdėti komitetų raportus, kurie yra draugystės paskirti, idant ištirtų dalykų stovį ir, galėtų su valdišku leidimu išmokėti J. M. ir jo motinai pašalpą. Cionai priviesiu kaipo faktą iš draugystės tarimo 28 d. sausio, Protokolas 45, tarimas 14: "Nutarė, kad galutinas išmokėjimas J. M. pašalpos kaip greit galimas palei įstymą komisijos pranešimo draugystės valdybai. — Išmokėjimas per draugystės valdybą." — Draugystės konstitucija neleidžia valdybai išmokėti virš \$25.00 be draugystės susirinkimo. Bet draugystė ir jos "lyderiai" net peržengė konstituciją ir stengėsi greit ir koki nors būdu suteikti pašalpą nelaimingam žmogui, o p. Ten buvęs kaipo kulturingas žmogus labai pasipiktina "tu žmonių besąži-niškumu, nežmoniškumu" ir tt.

Dar turiu pridurti, kad tas netaip baisus, kaip jį piešia. Draugystė lapkričio mėn. 1916 m. suteikė pašalpą J. M. ir jo motinai \$25, o 28 d. sausio 1917 m. padarė rinkliavą susirinkime tarp susirinkusių draugų del susilpimo nelaimingo draugo, gi p. Ten buvęs ar dauk aukavo?... Dabar gal bus ganėtinai bei suprastina iš virš pristvė citatų.

Bet ten buvęs net neranda pasmerkimo žodžio draugystei ir jos "lyderiams." Tai ne koks tas žmoniškumas, ir kulturiškumas to žmogaus, kuris nežinodamas ir nepatyręs dalyko, arba nenorėdamas patirti, ar tai tyčiomis per spaudą diskredituoja žmones ir vėžiina laikraščio skaitytojų apsurdiškais nensensais.

Kaslink vaikų po svetainę bėgijomo: mat viena moteris atsinešė kokių metų ir pusės kudių, o kita atsivedė kokių 3 metų, o tie mažiukai, nesuprasdami parlamentarinių tiesų bei etikos, pakartojo saviškai ba-da-ba... ir perėjo per svetainę laike susirinkimo. Be abejonės tas gerbiavam korespondentui padarė nemalonių įspūdį. Apgailėtina!...

Varde L. S. P. Draugijos William Geibes sekr.

Protesto mitingas.

Vietinei LSS kuopai pasirupinus cionai buvo sušauktas viešas susirinkimas, kaip po protestas prieš rengiamą karę.

Anglų kalboj kalbėjo J. Ruthenberg, plačiai išaiškindamas kaip Amerikos kapitalistai su prez. Wilson priešakyje aiškindami žmonėms, kad reikalas ginti tėvynę, rengia tai tėvynėi didžiausia nelaimė — karę, kad traukus sau iš jos pelną. Aiškiai išpaudė, kad darbininkams nėra reikalo aukauti savo gyvastį už pelną tų žmonių, kurie darbininkus badumi marina, o jiems pareikalavus duonos, kulipkomis ir lazdomis vaisina.

Antras, D. Petrauskas kalbėjo lietuvių kalboj, išaiškindamas lietuviams, nesuprantantiems anglų kalbos, kam pageidaujama yra Amerikos su vokiečiais karė, ir kokią naudą iš karės gali turėti darbininkai. Taipgi kalbėjo da ir vietinės kuopos narys žemaitis, bet šitam kalbėtojui reikėtų daugiau da prasilavinti.

Aukų lėšoms padengti surinkta \$4.75, už ką aukavusiems reikia tartaičiu.

Ten buvęs.

TORRINGTON, CONN.

Kunigų pjūtės metas.

Gavėnia, tai pjūtės metas kunigams, ypač Amerikos lietuviškiems klebonijų tėveliams tai puikus laikas. Valo žmonių dušias ir palieka tuščius kišenių.

Kovo 17 d. tuo tikslu atvyko į čia iš Bridgeporto dušų ganytojas. Kad avinai geriau pasiduotų piemeniui, tai gaudino jis juos visokiais baubais, o ypač cicilikais, norš mūsų žmonelės ir tų baisyų "cicilikų" savo gyvenime nėra matę. Tasai pliuskūs, kad geriau atvaizdinus tuos jo sutvėrtus cicilikus, sako: "Tie bedieviai jau visur išgalėjo, kaip ana Anglijoj, Francijoj, Italijoj ir net pačioj Lietuvoje, tai Dievas užleido karę ant visos Europos ir da ketina užleisti ir čia..." Gaila, kad nebuvo kam pasiklaust pas tą Dievo agentą, kada jis gavo nuo Dievo telegramą, kad "jis ketina" užleisti karę ir ant Amerikos? Jeigu tasai Dievo agentas gauna žinias išdangaus, ar nepasiklaustų jis Dievo delko tą karę užleido, jeigu ta karė bažnyčias ir pačius jose esančius dievus pavertia griuvėsių skeveldromis?

Vargšai žmonelės tos teisybės da nesugebi suprasti ir bjauriausiems ir kartu kvailiausiems kunigų melams tiki.

Sv. Vincento dr.-tė tam pačiam pliuskiui 16 kovo surtngė prakalbas. Iš virš paminėto pamokslu galima spręsti, kokia buvo to atsi-prašant kalbėtojaus prakalba.

Minėta draugija nutarė statyt savo svetainę apie už 10,000 dolerių.

Svetainė reikalinga, bet jeigu tai bus tik Sv. Vincento dr.-tės svetainė, tai lietuviams iš jos mažo būtų naudos. Daugiau naudos ji nės Rymui, negu Lietuvai, jeigu klausys tokių "prietelių," kaip Rymo agentai. Turėkime viltį, kad šviesa ankščiau ar vėliau turės paimti ant tamsos viršų, todėl ir pastatyta svetainė galės pasilikti lietuviams, o ne aikiams, kaip bažnyčios kad lieka. Visgi Sv. V. Dr-tė pagirtina, kad stato svetainę, o ne bažnyčią.

Svetainė lietuviams, kurie ir čia jau turi keturias pašelpines draugijas, yra labai reikalinga. Vėrtėtų visoms draugijoms susidėjus statyt visiems reikalingą tautos namą, o ne palikti vienai tą reikalą atlikti.

Ex-vincentietis.

ROCHESTER, N. Y.

Darbai ir gyvenimas.

Šis miestas guli netoli Ontario ežero gana gamtiškai turtinjoj ir gražioj vietoj. Turi 256,000 gyventojų, tarp įvairių kitų tautų čia lietuvių priskaitoma virš 2,000.

Lietuvių kulturingumas išsireiškia jų organizacijomis ir besidarbavimu apšvietos delei. Didžiausia lietuvių pašalpinė draugija —tai D. L. K. Gedimino Dr-tė, turinti 350 narių. Dr-jai turi nuosavą svetainę. Iš progresyvių organizacijų veikliausia LSS. 7 kuopa. Daugiausia veiklama scenos srityj; mat mūsų visuomenės daugiausiai interesuojasi vaidinimais. Kadangi čia randasi gana gabių scenos artistų-mėgėjų, tai sulaukia keli didesni veikalai, kaip "Du Broliu," "Karės Nuotakas" ir visa eilė kitų.

Abelnai mūsų liaudies susirratimas pradeda kilti, o ganytojas neženotas tėvelis, negauna rodos ir jokių būdu negal sulaikyt žmonių nuo indomavimo pirmiejių veikimais.

Darbininkų gyvenimas cionai neprasčiausias. Išdirbysčių cionai yra visokių. Lietuvių daugiausiai dirba rūbų siuvimo dirbtuvėse.

Stambiausia pramonė —tai fotografinių aparatų ir su tuo surištų daiktų išdirbystė, vadinama "Kodaks," taipgi pianų išdirbystė kas metas išleidžia suvirš po 30,000 pianų. Abelnai paėmus uždarbiai cionai gana geri ir gyvenimui miestas labai smagus, kadangi švariai užlaikomas ir labai turtingas medžiais ir sodnais.

K. Arminas.

SAN FRANCISCO, CAL.

Protestas.

Mes, buvę Lietuvių Dievos Komiteto nariai ir rinkėjai mieste San Francisco, matydami "Tėv." paskelbtą, kad p. K. Norkus gaus pirmą dovaną už daugiausia surinktų aukų laike L. D., ir žinodami, kad jo pastanga gauti pirmą dovaną yra apgavinga, todėli susirinkime po Nr. 906 Silver Ave., 10 d. kovo, likos priimta sekanti rezoliucija:

Kadangi mes žinome, jog p. K. Norkus, su pagalba Miss "X," surinko tiktai \$15.54; ir

Kadangi prekybos įstaigos mieste San Francisco stambesnes aukas prisiuntė komitetam arba pakvietė narius to komiteto išolektuoti paskirtas L. D. aukas; ir

Kadangi mums aišku, kad p. K. Norkus, geisdamas gauti nuo gg.Yčo ir Žilinsko dovanos, neteisingai pranešė A. L. C. K., buk jisai su kolektavo \$575.00; ir

Kadangi p. K. Norkus, išduodamas raportą žemino ypatas, kurios davė medžiagiską pagalbą surengimui dalykų tai dienai, ir vieton pasidarbavimo L. D. labui, statė savo "aš," todėli

Mes, žemiau pasirašę, vardan teisybės protestuojame prieš jam paskirtą dovaną — kurios jis nēr užsi-tarnavęs.

J. Bolinsky, pirmininkas,
J. Koblin, sekretorius,
E. Kumkutė, Miss "X.,"
P. Mockas,
Miss. H. Maschoka,
P. Adomaitis,
M. Yalon.

MUSKOGON, MICH.

Prakalbos.

Kovo 18 d. L. D. L. D. 83 kuopa surengė prakalbas. Kalbėtojais buvo draugai P. Kausius, ir Grand Rapids, Mich., ir vietos L. S. S. 246 kuopos organizatorius, J. Budris. Pirmas kalbėjo apie mokslo vertę, o antras apie socializmą, nurodydamas, kad tik per socializmą žmonija gali atsiekti sau gero-vę.

Antru kartu drg. P. Kausius kalbėjo apie karę ir tautų išsiliuosavimą.

Tarpuose buvo deklamacijų. Atlikta vietos draugų. Prakalbos paliko didelį įspūdį tarp muskegoniečių, tik apgailėtina, kad mažai buvo publikos.

L. D. L. D. 83 kp. patartina ir daugiau surengti tokių prakalbų.

L. D. L. D. 83 kp. rengia pasilinksminimo vakarą ant 14 d. Balandžio.

Darbai eina šiuo tarpu gerai, yra darbu visokios rūšies. Pribuvus darbas nesunku gauti. Sakalėlis.

Pirmas Chicagoj cable karas pradėjo eiti 1882 m. jan. 28 d. ant State st.

Vokiečių submarinų karė.

AR SUBMARINAIŠ VO- KIJETA LAIMĖS KARĖ?

Anglija tikisi, kad vokiečių submarinai badu juos nenumarins. Lordas Curzon parlamente anadien užtikrino Anglijos visuomenę, kad medžioklė ant submarinų sekasi gana gerai. Per dvi pastarąsias savaites submarinų jau tiek sunaikinta, kad Anglijos administracija neabejoja, kad greitai laiku jų siautimas turės liautis.

Reikia atsiminti, kad vokiečiai bandė suparalizuoti Angliją mėtydami iš oro bombas. Bet tas jiems nenusisekė. Londono zeppelinai nesudegino. Metai atgal kaizerio armija buvo pradėjusi smarkų ofensyvą prieš Verduną. Išrodė, kad francūzai negalės atsilaikyti prieš tokią armatų galybę ir nieko nepaisanti žmonių eikvojimą. Bet Verdunas vis francūzų rankose.

Dabar likos pavartotas jau galutinas vokiečių arsenalo ginklas. Paleista valion submarinai. Jie pradėjo skandinti visus: ir kariaujančių ir nekariaujančių valstybių laivus. Tai jau desperacijos apsiereikimas. Tai jau parodo, kad "skęstantis griebiasi už britovs." Vokietija nepaisė, kad tuo budu susipiaustys sau rankas — kad sukels prieš save neutrales valstybes ir padaugins savo priešų skaičių. Ji griebėsi tos priemonės su iškovavimu: žut ar but. Kitokio išėjimo ji matomai jau neturėjo. Badas kasdien vis plačiau žioja savo nasrus ir gyven-tojai nerimauja. Nedavė žmonės atsimeina, kaip admirolo von Tirpitzo grupė andai tikrino, kad Anglija tuojaus būtų paklupdyta, jeigu būtų leista pavartoti visus submarinus — be jokio aprubežiavimo. Todel pastaruoju laiku visa veik Vokietijos spaudoje ir žmonės buvo pradėję reikalauti, kad paleisti visus submarinus į darbą. Ir visam svetui Vokietija apskelbė ant jurių mirtį.

Jeigu Anglija bus paklupdyta, karė turės pasibaigti ir taika įvykti Vokietijos išlygomis. Jeigu submarinams tas padaryti nenusiseks, Vokietija karės laimėti negalės, nors ji kažin kokiais pastangas darytų ant sausžemio.

Sakoma, jog vokiečiai turi prisidare naujų submarinų. Tie nauji jurių siabunai turi po 5,000 tonų įtalpos, 400 pėdų ilgio, darą po 25 mylias ant viršaus ir 17 po vandeniu, turi nuo 10 iki 20 iškeliama kanuolių, po 30 aparatų torpedoms šaudyti, kiekvienas jų trim šuviais, ir tokie submarinai galį eiti nuo 18,000 iki 24,000 mylių nesugrįždami savo papėdėn. Gali but, kad Vokietija tokių submarinų ir turi, vienok iki šiol jų da niekas nėra matęs. Kiek Vokietija turi submarinų iš viso, taipgi niekas tikrai nežino. Tuli sako, apie 300. Bet tas reiktų, kad nuo karės pradžios Vokietija turėjo pastatyti jų daugiau kaip 1,000,000 tonų įtalpos, kas nelabai būtų galima.

Patį pirmieji vokiečių submarinai galėdavo išbūti prie darbo neilgiau kaip 10 dienų, po tam jie vėl turėdavo grįžti namo pasiimti daugiau kuro, maisto ir torpedų; bet šito tipo submarinai angliai greitai išnaikino. Dabartiniai submarinai galį būti "ant darbo" jau 60 dienų, nesugrįždami namo; jie yra daug stipresni ir

anglų priemonės pirmutiems submarinams naikinti šitiems jau nelabai tinka.

Siaip ar taip, submarinai visgi baisy neša sunaikinimą Anglijai. Didelė galybė laivų jau paleista jurių dugnan. Sulyg Berlyno apskaitliavimo, sunaikintų laivų įtalpa siekia jau 4,000,000 tonų. Tai reiskia daugiau kaip 1,000 laivų po 4,000 tonų įtalpos kiekvienas. Tiek buvo sunaikinta iki Naujų Metų. Ir prie tu milžiniškų nuostolių Anglijos valdžia parlamente prisipažino. Naujų laivų tiek pristatyt Anglija nespėja. 1915 metais ji pastatė išviso 498,000 tonų, o perėtais metais jau tik 191,000 tonų. Anglai sako, kad ant kiekvienų keturių laivų paskandintų jie pastato tris naujus.

Idomus tečiaus dalykas, kad submarinų veikimas eina vis silpnyn. Pereitą gruodžio mėnesį jie paskandino išviso 217 laivų, kurie kartu sudaro 416,000 tonų įtalpos. Dabargi paleisti visi vokiečių submarinai ir paskelbta mirtina karė visais laivams nepadaro tiek daug bėdies, kiek pereitų metų gruodžio mėnesį.

O vokiečių admiralija ketino paskandinti 1,000,000 tonų įtalpos. Reiskia, vokiečiams toli gražu taip nesisėka, kaip jie tikėjosi.

Apsigynimą anglai jau organizavo. Nuo savo pakraščio jie išvedė laivams kelią toli į jures ir per kelis šimtus mylių apsaugojo jį iš abiejų pusių minomis. Be to da kiekvieną laivą pasi-tinka ir palydi kariški laivai. Visi žvejų laivai taipgi likos apginkluoti ir nuolatatos medžioja ant submarinų. Ant visų prekybos laivų pastatyta kanuolės ir kėlis submarinus tie laivai jau paskandino.

Iki šiol kiekvienoj submarinų kampanijoje anglams pasisekdavo vis tiek submarinų paskandinti, kad jų siautimas kiekvieną sykį turėdavo vis liautis. Pirmutinė submarinų karė tvėrė šešis ar septynis mėnesius ir buvo sustabdyta. Antroji kova po vandeniu buvo pradėta pereitą žiemą Viduržemės juroj. Bet neužlgo submarinai čia buvo išmedžioti ir jų aprupinimo stotis sujieskotos. Trečioji kampanija buvo pradėta pereitą kovo mėnesį, bet apie gegužės vidurį ir šita buvo sustabdyta. Dabar, nuo 1 vasario, vokiečiai paskelbė ketvirtą. Ir šiuo žygiu jie pradėjo skandinti be atsi-žiurėjimo visus, kaip kariaujančių taip ir neutralių šalių laivus. Del tos prie-žasties Jungtinės Valstijos pertraukė su Vokietija ryšius, ir gali but, jog prieš da prie karės.

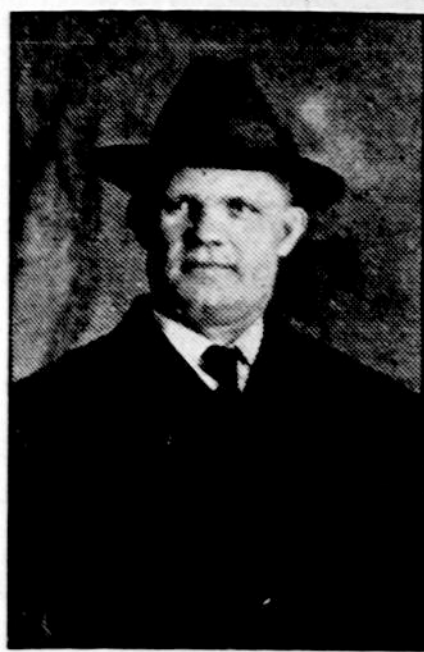
Ar Vokietija laimės ką nors eidama tuo keliu, dabar da sunku pasakyti. Žiurėdami iš šalies mes galim tikliti tēmyt tos kovos bėgi ir pranešti savo skaitytojams, kaip dabar dalykai stovi. Kaip bus toliau, tai parodys laikas.

L. Š. F. SKYRIAMS!

Kadangi dabar eina tarimas per L. Š. F., kad tuojaus būtų pasiusta į Lietuvą 10 tukstančių dolerių. Todel tie skyriai, kurie nori, kad jų surinkti pinigai būtų tuojaus nusiųsti paskir-ton vieton, tad busite malonus prištyt tuojaus pinigų pakol dar neišsiusti. Aš gi gavęs pranešimą tuojaus jų pinigų išsiusi.

K. Šidlauskas,

M. MOCKUS TREČIU SYK BYLĄ LAIMEJO.

Klerikalai da sykį gavo per nosį.

"Keleivys" buvo jau rašyta, kad Waukegane klerikalai jau dusyk traukė Mockų į teismą ir kiekvieną sykį jie gavo vis per nosį. Kiekvieną sykį Mockus buvo vis išteisintas. Antrojo byloj teisėjas Perkins pasakė, kad šalis čia laisva ir laisvamanis yra toks pat pilietis, kaip ir karščiausias katalikas, ir Illinois valstijoje nėra tokio įstatymo, kuris draustų kritikuoti tikėjimą arba pašiepti Dievą. Bet prokuroras Welch (klerikalų apgynėjas) su tuo nesutiko ir pasakė, kad jis varty Mockaus bylą ant grand jury. Ir taip jis padarė.

Apie šitą Mockaus bylą dabar A. F. Sabeckis rašo "Naujojoje" taip:

"Ant rytojaus, po palio-savimui Mockaus, susirinko prisikintieji teisėjai ir prokuroras J. Welch atidavė dalyką "jury'ei." Jury iš-klausius kaltinamąjį aktą, leido eiti bylai toliau. Ir ji nuėjo į apskričio teisėjo Clair C. Edwards rankas.

Teismo pašauktas, Mockus atvyko pas teisėją su savo advokatu Frederick Mains (iš Chicago) ir užsi-statė reikalaujamą bondsą. Teisėjas paskyrė laiką bylai nagrinėti pėtnyčios vakarą, kovo 16 dieną.

Pėtnyčios vakare, 7 valandą prasidėjo nagrinėjimas bylos. Be abiejų pusių advokatų teismo kambarin prisirinko daugybė pašalinų klausytojų, indomau-jančių ta, taip nepaprasta, byla. Tardymas tęsėsi iki 11 v. nakties.

Teisėjas Edwards, išklau-sęs abiejų pusių advokatų argumentų, užreikšė, kad Illinois valstijos įstatymai nedraudžia niekam kalbėti apie tikėjimo dalykus nei prieš kokį nors tikėjimą. Kiekvienas, vyras ar moteris, kuris tik pajiegia kalbėti, gali išreikšti viešai savo nuomones apie įvairius ti-kėjimų dalykus. Todel ir Mockus — paliuosuojamas.

Ir taip, mūsų klerikalai, sumaniusieji prapuldėti Mockų ir užgniauzti laisvą-jį žodį, išėjo kai Zablackas su muilu, — ne, jie gavo dar stiprią žandinę.

Mums, progresyviams ele-mentams, ta byla ištraukė pinigų, o klerikalams dar daugiau. Tie pinigai būtų buvę galima suvartoti nau-dingiesiems visuomeni-niams tikslams. Bet ką pa-darysi? Tamsiosios jezuitų galybės savo inkvitoriškas žiotis buvo išžiodinusios ant žodžio laisvės, ir mes pri-versti buvome ginties.

Bet mes ir nesigailime. Mes laimėjome! Laimėjome taip, kad šiaip ir per kelis metus veikdami nebutume, tur but, tiek daug laimėję. Šiandien ir paikiausias žmo-gelis pamatė, ko trokšta tie jezuitiški juodvarniai, ir

kaip jie kovoja prieš kitaip manančius žmones.

Mockaus bylos istoriją Waukegane parašysime vėliau. Ta istorija bus labai indomi laikraščių skaityto-jams tuo, kad jie pamatys, kokių biurių priemonių ku-nigai pavartojo apskundi-me Mockaus.

Aš tikiu, kad didžiausias ištivirkėlis, didžiausias do-riškas nupuolėlis nebutų drisės pavartoti tokių šlyk-ščių žodžių, tokių nedorų prasimanymų, tokių biurių ir kalbėti jų viešai, kaip kad vartojo kunigų sufana-tizuoti tamsūs žmoneliai ir davatkos. O dar tie jezui-tiški nenaudėliai drįsta va-dinti save doros mokinto-jais, Dievo tarnais! Jeigu mes dar pirma galėjome kiek abejoti, tai dabar pa-matėme jų dorą: ji supuvu-si iki kaulų smegenų. Melas, veidmainystė, šlykščiausi prasimanymai — tai jų do-ra.

Kur dėti suplyšusią vėliavą?

Vargšas žydelis, ką vaikš-čioja gatvėmis rankioda-mas skudurus, buvo aną-dien Bostone areštuotas ir nubaustas už... paniekinimą vėliavos. Mat tas vargšas žydelis rado tarp skudurų seną vėliavą ir nieko blogo nemanydamas surišo į ją sa-vo skudurus. Jis užgavo tuomi patriotiškus ameri-konų jausmus. Vienas se-nas kareivis, sakoma, net apsiaverkęs matydamas, kad į vėliavą surišti skudurai. Teismas tą vargšą nubaudė ir patriotiškiems jausmams pasidarė lengviau.

Kitas atsitikimas su vė-liava buvo So. Bostono brit-voj dirbtuvėj. Tulas Hogan radęs tenai šmotą senos vė-liavos nušluostė savo var-slotą. Pamatė tai patriotai ir vėl bemažko neapsiverkė iš gailėsčio. Jie jį apskundė, pripasakojo, kad jis vadī-nas vėliavą "rėgsu" (skuduru) ir pasakė, buk už vėli-avą jis niekados neitų mirti, buk tai esąs paprastas šmo-tas audeklo ir tt. Už tą vis-ką So. Bostono teisėjas Logan nubaudė tą žmogų \$100 ir pasakė, kad jam esą la-laidžia jam didesnės baus-mės paskirti. "Jei tai būtų mano galė, tai aš jį da ir kalėjiman pasodindčiau," pa-aiškino patriotiškas teisė-jas.

Viena pažįstama mano mergina, kuri dirba miesto lignonbutyje, pasakoja, ko-kios ji turėjo bėdos su vėli-ava. Aną dieną ji rado savo kambaryje jau seną, suply-susią vėliavą. Ji nieko blogo nemanydama imetė ją gurbelin, kur sumetamos vi-sos šiukšlės. Bet paskui pa-matė laikraštyje, kad už to-kį vėliavos "išniekinimą" žmonės sunkiai baudžiami. Ji persigandus greitai tą vė-liavą iš šiukšlių ištraukė.

„Et kur gi ją dėti? Laikyti purviną ir suplyšusią vėli-avą kambaryje, ypač mergi-nos kambaryje, negražu. Ji nunešė ją kitos merginos kambarin. Ši pamačius ją sušuko: "Vaje, ką tu darai? Aš nežinau, kaip nuo tos vė-liavos atsikračiu. Aš jau buvau ją išnešęs, o tu ir vėl man ją atnešei."

Ištiesy keista. Vėliavos reikia bijotis. Nėra kur jos padėti. Išmes į skudurus, gali užsitraukti bausmę. Su-deginsi ją — vėl gali papult bėdon. New Yorko teisėjas McIntyre pasakė, kad "kas vėliavą degina, tas ją išnie-kina ir daro prasižengimą."

Taigi klausimas: kur dėti suplyšusią vėliavą, jeigu jos nevalia nei šiukšlynan iš-mesti, nei ugnyje sunaikin-ti? Negeistas.

Del Lietuvos nepriklausomybės

KA MANO RUSIJOS LIE- TUVIAI APIE NEPRI- GULMYBĘ.

"Naujoji Lietuva" šiuo klausimu rašo taip:

Kaip įmestas tam tikran chemiškai sąstatan druskos gabalėlis pradeda kristali-zuoti apie save vis didesnes ir didesnes vienos rūšies kristalų mases, taip įtemp-toj politinėj atmosferoj pa-leistas obalsis spiečia-gru-puoja apie save vienokią vi-suomenės mintį. Šauksnys, praskambėjęs toli, pasklys-ta ir randa sau atbalsį ten, kame, rodos, jo niekas ne-laukė.

Vos mėnuo tepraėjo, kaip paskelbta užimti Lenkų nepriklausomybę, o jau pra-dėjo eiti gandų apie tai, kad ir Lietuvą paskelbsią nepri-gulminga, dargi sutversią lietuvių karalystę.

Tuo klausimu ir mes ran-dame reikalinga savo žodį tarti.

Kaip kiekvienas asmuo, iš savo prigimties veržiasi prie pilnos laisvės, kad visus savo reikalus patenkinti, taip ir kiekviena tautinė ar teritorijalė valstybė trokšta visai neprigulminga būti. Kaip atskiros asmens veik-i-mo leivė pilnai priguli nuo dviejų faktorių: fizinės or-ganizmo jėgos ir moralio as-mens pastovumo — tai vidu-jinis faktorius, ir nuo to tarpo bei sąlygų, kuriose žmogus gyvena — išorinis faktorius; taip ir tam tikras atskiros šalies neprigulmin-gumo laipsnis taip-pat pri-guli nuo dviejų faktorių: nuo vidujinių visuomenės jėgų santykių, jos galėjimo politiniai apsispręsti ir, iš ki-tos pusės, tomis išorinėmis politinėmis sąlygomis ir tarptautinėmis konjunktū-romis, kuriose valstybė yra ir su kuriomis prisieis jai kovoti.

Toji politinė forma, į ku-rią Lietuvos valstybinis gy-venimas po karės išsilies, la-bai daug, žinoma, priguli nuo tarptautinių santykių ir kol kas niekiek tepriguli nuo mūsų pačių. Bet toji forma, be abejo, priguli ir nuo mu-šų pačių visuomeninės jė-gos, nuo to, kiek su mumis bus galima ir reikalinga skaityties.

Mums, lietuvių marks-i-ninkams ir socialistams, liaudininkams, visai ne tiek svarbi politinė Lietuvos ne-priklausomybė, kiek jos sa-varankumas demokratiniai

parašų, kad nori laisvės. Kol galėjo ji kentėjo. Bet pritruko jai kantrybės ir ji sukilo. Dievo pateptasai karas likos nuspirtas nuo sosto, kaip paprastas nieka-dėjas. Dievo paskirtoji val-džia subirėjo į dulkes. Suki-lęs Rusijos proletariatas su-traukė surudijusius retezius ir akies mirksnyje visa šalis pasijuto liuosomis ranko-mis.

Pabudęs darbo milžinas vienu užsimojimu nunešė despotizmo hydrą galvą ir ant syk liko laisvos paver-gtos tautos. Suomijai vėl pripažinta jos konstitucija ir pilna autonomija.

Lietuva dabar užimta vo-kiečių. Bet nėra mažiausios abejonės, kad Rusijos revoliucija išriš ir Lietuvos klausimą. Nėra mažiausios abejonės, kad Lietuva liks Rusijos respublikos provin-cija su vietine autonomija. Taigi Lietuvai laisvė bus iš-kovojė ne klerikalai su savo Gabriais ir Yčais, ne tauti-

apsispręsti. Ne išoriniam kevale svarba, bet rusyje ir paties branduolio gajume. Jei, padėkim, neprigulmin-goj Lietuvoj ekonominiat sluoksniai ir visuomenės jė-gos grupuotųsi taip, kad demokratinės tautos ukio formos pasirodytų mažiau įvykinamos, negu autonomi-ją turint, mes, žinoma, geis-tumėm pastarosios.

Svarbiuoju mūsų busi-mos tėvynėje tvėrybos obal-siu yra — politinė ir pilieti-nė laisvė plačiausioje sava-valdybėje, kame būtų gali-ma praveisti gilias sociales tautos ukio reformas, tin-kamas plačiųjų, be tautos skirtumo, darbo žmonių ma-sių reikalams.

Vidujinė tos ar kitos val-s-tybinės vienos tvarka, pri-gulinti nuo realių visuome-nės jėgų santykių, nors ir žymiai nusprendžiama eko-nominių gyventojų sluoks-nių reikalais, vienok pereinamuojų metu artimiausias jos konturas priguli nuo to, kiek darbo masės yra susi-pratę ir politiniai subrendę. Tokia pakraipa organizuo-ti visuomenę masių mintį — tai butina visos mūsų demo-kraatinės inteligentijos par-keiga.

Busime aiškus. Ne vie-nybėn su smulkiai-buržuazi-nės "demokratijos" ideolo-gijos nešėjais, mūsų tauti-ninkais, mes šaukiame. Apie vienybę su "krikščionimis-demokratais," su reakcij-i-niais klerikalais mes čia vi-sai ir nekalbam. Ne, jiems žodis "demokratija" tai ne tikrasai ateities veikimo obalsis, bet tik demagoginis pereinamojo momento sūks-nys. Jai tatau — įrankis ir kovoj del pilietinės laisvės, kovoj prieš didžiojo kapita-lo įtekme, ir tuo pat kartu — įrankis sutvirtinti "neju-dinamus" privatinės nuosa-vybės pamatus ir buržuazi-nės ukininkijos plėtojimąsi.

Mes nėsame utopijų šali-ninkai, todėl skaitome ir su pereinamuoju laiku. Mes netikim, kad vienu plunks-katastrofa būtų galima iš-karto pakeisti tautos ukio formas.

Pas mus, Lietuvoje, yra dvi partij, kurios eina gry-nojo demokratinio keliu. Tai visuomenininkai ir liau-dininkai. Į jas mes ir kre-piames, šaukdami vienyties ir bendrai visuomenėje dar-buoties. "Naujoji Lietuva."

Isteigiamasis Rusų Suvažiavimas ir Lietuva.

Mūsų, socialistų, pranaša-vimas išsipildė. Kuomet tautininkai ir klerikalai jie-škėjo Lietuvai laisvės po di-plomatų koridorius, kuomet jie šaukė prispaustųjų tau-tų konferencijas ir rašė "memorandumus," kuomet jie važinėjo į Rymą ir bu-čiavo popiežiumi ir pantaplus, kuomet visokie Laukaičiai su Yčais landžiojo pas carą ir pirkto ikonas, kuomet jie trinėsi po visokių čionvinių priemones ir visokiais bu-dais jiems šunuodegiavo ti-kėdamiesi, kad tokiu patai-kavimu ir nusizeminimu jie išgaus Lietuvai palengvini-mų, tai mes, socialistai, vi-suomet jiems sakėm, kad jų darbas yra tuščias. Mes vi-suomet jiems sakėm, kad šunuodegiavimu niekas lais-vės da neišgavo ir neišgaus. Mes sakėm, kad žmonės tik per kovą gali savo prispau-dėjų nusikratyti.

Ir mūsų žodis išsipildė!

Rusijos liaudis nesianti-nėjo carui peticijų, nerinko

ninkai su savo diplomatais, bet revoliucijoniškas Rusi-jos proletariatas. Vadinas, mūsų idėja paėmė viršų ir mūsų dvasia turės tenai viešpatauti.

Tiesa, kokia bus Rusija po šitos revoliucijos, kokie jos santikiai bus su Lietuva ir kitomis iki šiol pavergtomis tautomis, to šiandien tikrai pasakyt da negalim. Tą tu-rės nutarti Isteigiamasis Suvažiavimas.

Bet delegatai į tą suvažia-vimą, kaip skelbia telegra-mos, bus renkami visuoti-nu, tiesioginiu ir slaptu bal-savimu. Šitokio rinkimų buvo visuomet reikalauja socialistai ir revoliucionie-riai. Ir jeigu šitas reikala-vimas dabar pildomas, tai reiskia, kad revoliucionie-rių ir socialistų įtekmė tenai turi didelę persvarą. Ki-taip ir but negali, nes kitaip nebutų sugriauta senoji val-džia.

O jeigu taip, tai mes tu-rim viltį, kad į tą Isteigia-mąjį Suvažiavimą bus iš-rinkti patis žymiausi revoliucionieriai ir socialistai. Jie turės nustatyti Naujai Rusijai pamatus, padaryti konstitucijos projektą. Jie turės taipgi pasakyti, kokie turi but santykiai su tokiais kraštais, kaip Lietuva. Bu-dami kuoplačiausios laisvės šalininkais ir tautų pavergi-mo priešais, tie žmonės žiu-rės, kad visos iki šiol pa-vergtos Rusijoj tautos įgy-tų kuodaugiausia savaran-kumo ir kad "patamsio spē-kos" negalėtų tenai šeimi-ninkauti.

Taigi turime vilties, kad Lietuvos liaudis susilauks šviesesnės gadyinės, ir susi-lauks jos Taigi: aciū revoliucijai.

Lai gyvuoja revoliucija!
Lai gyvuoja socializmas!

Žuvo 9,201,000 kareivių.

Sulyg oficialių žinių, skelbiamų pačių kariaujan-čių valstybių, Washingtone apekaityta, kad nuo karės pradžios iki 1 sausio šių me-tų Europos karės laukuose žuvo 9,201,200 kareivių ir oficerių. Sąjungininkai ne-teko 5,819,400 žmonių, o te-utonai su savo talkininkais — 3,381,800.

Anglijos kareivių: užmušta 205,400, sužeista 102,500, prapuo- 107,500, išviso 515,400.

Francuzijos — užmušta 870,000, sužeista 540,800, prapuo- 400,000, išviso 1,810,800.

Rusijos—užmušta 1,500,000, sužeista 784,200, prapuo- 800,000, išviso 3,084,200.

Italijos — užmušta 105,000, sužeista 49,000, prapuo- 55,000, išviso 209,000.

Belgijos — užmušta 50,000, sužeista 22,000, prapuo- 140,000, išviso 112,000.

Serbijos—užmušta 60,000, sužeista 28,000, išviso 88,000.

Kartu sąjungininkų užmušta 2,790,400, sužeista 1,526,500, prapuo- 1,402,500, išviso 5,819,400.

Vokietijos — užmušta 893,200, sužeista 450,000, prapuo- 245,000, išviso 1,588,200.

Austrijos—užmušta 523,100, sužeista 355,000, prapuo- 591,000, išviso 1,469,100.

Turkijos — užmušta 127,000, sužeista 110,000, prapuo- 70,000, išviso 307,000.

Bulgarijos — užmušta 7,500, sužeista 7000, prapuo- 6,000, išviso 20,500.

Kartu teutonų ir jų tal-kininkų užmušta 1,550,800, sužeista 922,000, prapuo- 912,000, išviso 3,381,800.

Rumunijos nuostoliai čio-nai nepriskaityti.

ISRADĖJAI

Milijonus dolerių žmonės dasidrbo per naujus ir gerus ISRADIMUS, ta proga gali būti kiekvienam; gal but turit kokį isradimą del užpatentavimo, gal notite "ką israsti", reikalaukite nuo mūsų dykai patarimų ir vedėjo isradimų: "ką israsti" ir "kaip užpatentuoti", kurį kiekvienam išsiųsim dykai. — Risunkus ir modelius bandome ir egzaminuojame dykai. — Rašykite lietuviškai, į bile kurį mūsų ofisą: AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICE, (KS.) Barrister Bldg. Washington, D. C.

309 Broadway, New York.

HUMORISTIKA.

Gromata Džian Bambai nuo buvusios jo didenybės caro Mikės Antro.

O dabar mes — o atsiprašau, neskaityk perbraukto žodžio "mes," bo aš dabar jau pasilikau be visų savo ministerių ir be keturiolikosim dešimties tukstančių vieniųsių mano policijos špiclių — juos visus miatėžnikai uždarė Petropavlovskoj krepstoj ir mane patį žada ten siųsti, tai vot dla tovo ir kreipiuosi prie tavęs šlovingiausias isprauninke, mano liubeznij Ivan von Bamba, kad pasitarnautum man, už ką paskirsiu tave į prokurorų švento mūsų rusko pravoslaviskio sinodo. Ah, jo... tvoju! Ošibsia, vinovat — jau aš ne tas pats — jevo vėlečestvo car Nikolai, o tik paprastas Mikė, pajieskau sau darbo Amerikoje. Labai norėčiau gauti darbą kur nors geroj bučernėj, esu, kaip ten pas jus sako "ekspirens", galėčiau apsiimti net ir Chicagos stokjarduose dirbti. Pranešk, liubeznij Bamba, Swiftui bei Armurui, kad aš apsiimu vienas atlikti tą darbą, kuriam dabar jie samdo daugybę muzikų. Svidietelstvo gali būti, kad ir 9 sausio 1905, kada išklėjau šešis tukstančius muzikų. Skersti esmi labai įpravnij, potomu rekomenduok mane Armurui ir Swiftui, o jeigu gausiu pas juos "jobą" (džiabą. Džian Bambos pataisymas), tai buk uverenij, kad apdovanošiu tave georgevsku krestu, kurių puskapis man da liko.

Pomiluj Ivan von Bamba, patarnauk man ir kaip galima greit pranešk ar galiu kur nors geroj bučernėj gauti darbą. ponemajės, norėčiau gauti Chicagos stokjarduose, nes ten yra ir mano družja, kurie kitados giedodavo "Bože caria chranij." Pranešk jiems, kad jie dabar sudėtų ant šiporktės ir greit man ją prisiųstų pakol mano giminaitis, proschovost germanec Wilemas, da ne sriazajetsia su jusiškui Unkol Samu.

Laukdamas tavo greito atsakymo pasilikau z velikim počenijem.

Car Nikolai vtoroj.

NEAPSIGAVO.

Juožas: — ką tik atvykęs iš Lietuvos prašo užrašyti jam laiška.

—Petras:—Kokio tamista norėtum, gal "Keleivį" užsiirašytum?

—Juožas:—Taip, taip jis gerai tarkuoja socialistus, aš tokio ir noriu.

—Petras:—Taip, aš jį ir skaitau.

—Juožas gavęs kelis "Kel." numerius jau mato, kad Maikis sumušė tėvą. Jam labai nepatiko, o kaip apsi-prato, tai ir ant kitų metų "Kel." užsiirašė ir skaito jį visados.

M. S.

Kas sakė, kad dabar nėra vergijos?

Šis apgarsinimas parodo, kad dar ir šiuose laikuose vergija žydi pilname savo skaistume!

"Skaityk! Didelė proga! Parduodame didelę spaus-tuvę su visais stalais, reidė-mis ir mašinomis. Taipgi parduodame savo laikraštį su penkiais tukstančiais skaitytojų ir dideliu ofisu. Visą gausite pigiai, jeigu umai atsišauksite."

Reikalinga.

Reikalaujame moteries skalbti, prosyti ir melžti vieną arba dvi karves.

Darbšti policija.

Paleidžiant iš kalėjimo prasikaltėję, policija jį šešis sykius iš įvairių pusių nufotografavo ir tas fotografijas išsiuntinėjo policijai ke-liuose miestuose. Vieno miestelio policijos viršininkas, po kelių dienų pasiuntė sekantį pranešimą:

"Nepersenai gavau nuo jusų šešis prasikaltėlių pa-veiksus. Penkis iš jų niek-šų jau suareštavau, o šeštas yra žinomas ir neužilgo bus mano rankose."

Redakcijos Atsakymai.

Meldžiui man paaiškint, ką reiškia žodis "katali-kas"? Aš budamas katali-ku nežinau, ką tas vardas, kurį nešioju, reiškia, o ku-nigai nepaaiškina.

Brooklyn, N. Y. Katalikas.

Žodis katalikas (catholic) reiškia "visatinas" — visur esantis. Tą vardą duota Romos imperijos krikščio-niams apie 150 metų po Kristaus del atskyrimo jų nuo "netikėlių" bei nuo sta-ciatikių, nenorinčių pripa-žinti Romos popiežių savo viršiausiu valdonų.

Meldžiame, paaiškinti man šį klausimą: Jeigu ypa-ta slaptai atvyko į Jungti-nes Valstijas ir visai nėra buvusi "kaslegarnėj" ar to-kią ypatą gali tapti šios ša-lies piliečiu?

A. C.

Jeigu ypatą nėra užsire-gistravusi ateivystės biure, tai tokiame atsitikime su pagalba ateivystės biuro reiklia padaryt "certificate of landing". Reikia delto tu-rėti du šios šalies piliečių, kurie paliudytų, kad reika-laujančią pilietiško popierų ypatą pažįsta nuo tam tik-ro laiko. Geriausiai pasa-kyt teisybę, kokių kelių at-vykai į šią šalį, sakysim, ar kaip jojininkas pabėgi nuo laivo, ar iš kitos Ame-rikos kontinento valstybės slapta perėjai rubežių ir per tiek ir tiek laiko gyveni šioj šalyj, ką turi paliudyti mi-nėti liudininkai. Melavi-mais ar sukybėmis naudo-ties nepatariam.

Jurgiui Mikalauskui, iš St. Clair. — Kadangi apie L. D. L. vakarą ir balių tilpo žinutė "Keleivio" 10 numeryje, tai jusų praneši-mo apie tą patį dalyką nedė-sime.

J. Stančikui. — Kadangi tamistos argumentai neiš-laiko kritikos ir kadangi ju-sų argumentai neprirodo mūsų korespondentės pranešimų ir nuomonės klaidin-gumą, bet apgina ir garbi-na vidurinės srovės politi-ką, su kuo mes griežtai ne-sutinkame, delto tamstos raštelį grąžiname.

KNYGOS

"KELEIVIO" SPAUDOS.

Byla Detroit'o Katalikų su Socjal-stais. Knygėlė atspaudinta vinas-tardinėjimas kaip vienos taip ir ki-tos pusės, todėl bešališkai parodo ant kiek išauklėtas pas mus žiaurumas. Naudinga perskaityti lygiai katalikui kaip ir socjalistui. Su pa-

Džian Baubos Spyčiai ir kitos fonės. Daugiau juokų negu saliuos alaus. Jei nori gardžiai pasijuokt, tad na-sipirk tą knygą. 35c

Lytiškos ligos. Labai naudinga kny-ga apsaugojimui nuo lytiškų ligų. Parasė D-ras F. Matulaitis. 10c Amerikoniskos Vestuvės. Dviejų ak-tų komedija, pajaukenti amerikie-čių lietuvių vestuvės. Juokinga ir lengva perstatymui. 10c

Revolucijos giesmės. Knyga didėlio formato, su gaidomis (notomis) sutaisyta ant 2-ju, 3-ju, 4-ju bal-sų. Lengvos mokymui. 35c

Tabakas ir kaip jis žmonėms ken-kia ir tt. 15c "O. S. S." arba šliubinė iškilmė. Tai vieno akto faras, juokingas ir ge-las perstatymui. 10c

Naujausios ir visokios dainos. Įvai-rių autorių, naujų ir senų, rankius gražiausių dainų. 50c

Popas ir vėlnias. Toje knygotėje telpa labai graži apysaka "Adomas" ir "Jieva" ir kiti dalykai. Pilna juo-ku ir nuširdimo. 10c

Amerikos "Macochas" arba kaip kn. Schmidtas suplaustė mersina Ona Aumuller. Knygėlė surinkti visi rumi kurie buvo prirodyti teisme, naudinga perskaityti kiekvienam 10c

Sielos balsai. J. B. Smelstoriaus eilės. Knyga didelė su gražia pa-veikslais, popieris ir spauda graži, poezija užimanti. 75c Ta pati knyga gražia apdar. 1.00

Dievo žmogus. Labai užimantis ir naudingas papasakojimas iš dar-bininkų gyvenimo. 15c

Delko žmogų reikia gerti ir valgyt? Parasė D-ras A. G-mus. Naudinga knyga kiekvienam. 15c

Stabmeldis Lietuva. Tos knygtės turinys šitoks: 1. Giris ir moterų vogimas; 2. Lietuvos moterų ir vy-rų iškėlimas; 3. Lietuvali lieka vėlnias; 4. Paskutiniai lietuvių di-vei. 10c

Kurgi tas viskas nyksta? Pagal K. Kautskį parasė Z. Aleksa. Kiek-vienam darbininkui, kuris nori pla-kuoti suprasiti dabartinį reiki-mą, tai knyga praeitai. 10c Nihilistai arba užsimasmas caroAleksandro II. Tragedija trijos veik-mės. Grafas testrališkas veiklas ir nelabai sunkus perstatymui. Iš viso reikalaujamos tik 28 ypatos 25c Šeimyniškas lietuvių gyvenimas Jus-kevičiaus dainose. Jei nori žinot kaip senovės lietuvių gyvenimo, tai perskaityk šią knygą. Iš jos daini-škos, kada mūsų praeitį voga-do sau žmonas, paskui pirkdavo, motinos parduodavo savo dukteris. Dasižinoi, kad vyrai turėdavo dau-gelį pačių, o žmonos po kelis vy-rus. Labai užimanti knyga. Su pa-veikslais. 35c Ta pati apdaryta. 50c

Žmogaus išsivystymas. Kaip ir iš kur atsirado ant žemės žmogus? Išsivystė bežmonės nekurię sa-ko. Bet iš kur atsirado bežmonės? Yra tai klausimai, kuriuos aiškiai ir nuosekliai išria knyga. Kiekvie-nas turėtų ją perskaityti. Ant gra-žios popieros, kalba legva, su dau-geliu paveiklų. 35c Ta pati apdaryta. 50c

Lengvas budas išmokyti angliškai ši knyga sutaisyta taip lengviai ir su-prantamai, kad kiekvienas gali iš-mokytis greitai kalbėti angliškai, ku-rį tik bent kiek gaus lietuviškai skaityti. Joje telpa netik atkari-žodžiai, bet išties sakiniai, pasika-bėjimai darbo jėškant, važiuojant kur nors, nojus krautuven, kas daktarą, pas barzdakutį, pas stu-dentą ir tt. Su fonetiškais ištartinio ir gramatiškais. 35c

"KELEIVIS," 255 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

Pirk Laikrodėlį? EXTRA!

Šioj gadynėj nieks negali ap-sieit be laikrodėlio. Tai pirkite laikrodėlį mano krautuven, kur yra puikiausias pasirinkimas. Pirkite laikrodėlį, lengviau ar žiedą reikia mokėt tik po \$1.00 į sąvaitę, kol išmoksite su-dėrėtą sumą.

Taipgi pajieskau agentų Mass. valstijoj. Patirimas ne-reikalingas. Kaucija galima už-sistatyti pinigais arba nejudina-mu turto (properte). Galima lengvai uždirbt po \$20.00 į sąvaitę. Kreipkitės.

P. VALUKONIS, 255 Broadway, So. Boston, Mass.

"Keleivio" Skaitytojus.

Gerbiame: — kurių pre-numerata pasibaigė malonė-kite atnaujinti, nes sulys kra-sos taisyklių priversti busim sulaikyt. Taipgi meldžiame ir savo draugus pakalbint už-sirašyti "Keleivį" kaipo tik-rai darbininkšią laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų rei-kales.

Mainydami adresą butinau turit priduoti SENAJI ir NAUJAJI adresus. To nepa-darius, permaint adresą ne-galima. Mainant adresą už-encima parašyt atvirutę, nes tas pigiau ir parankiau.

Daugelis skaitytojų mainy-dami adresą arba klausdami ko-nors, parasė laiška neužkli-juoja ir pilipina tik už 1c. marke. Persergime visus, kad tokių laiškų niekada ne-siųstų, nes Amerikoje ar lai-škas užlyptas ar neužlyptas, turi but pridėti markę už 2c., kitaip tą laiška numeta arba reikia už jį primokėt adresa-tui.

"Kel." Administracija.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS? Neturėsi daugiau kal-tunuotų, rėsvų, krantin-čių, pleiskanotų, ap-mirusių, žodžių-ligū-stų plaukų—ko turėtu-mei visuomet gėdintis, nes tas daro tau ne-apsakomą, nemalonumą —jeigu tik umai pra-dėsi varot mūsų su-taisytus plaukus vais-tus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra! "Dermafuga" padarys tą, kad Ta-vo plaukai bus tankūs, švelni ir skaistūs! Oda Tavo galvoje bus ty-ra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinka. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėkit kitių puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius! Reikalaujant geresnių, tau pačia suvis dykai išbandymui "sample". Prisišk 10c stampomis persiuntimo leiš, gausi išbandymui dėžutę "Der-mafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą, užvardytą: "Puikus Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO., Dept. 12 P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Siutus ir kitokius Rubus DUOKIT PASIUT MUMS! Užtikrinam, kad Jus sučėdyt pinigų ir turėsite GRAZIUS RUBUS. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudaro žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesnis.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVEKO-TUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAI.

TAIPGI ISVALOM IR ISPROSINAM VISOKIAS VYRU IR MOTERU DRAPANAS.

Tikras Jūsų brolis lietuvis

Ant. Januška

222 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston—21611

Pinigai

REIKALINGI VISIEMS, TODEL KURIE JU TURITI, NEUŽMIRSKITE TŲ, KURIE DABAR KENCIA BADA.

MES NUSIUNCIAME VISUR: KARES BELAISVIAMS I VOKIETIJĄ; UZIMTOSE VOKIECIU VIETOSE LIETUVOJE, JEIGU TURITE DABARTINJŲ JU ADRESA; PEBEGELIAMS I RUSIJĄ, kurių turite adresu;

SUJIESKOME TUOS, KURIE PASILIKO LIETUVOJE ARBA PABEGE I RUSIJĄ.

LAIVAKORTES I visas pasaulio dalis geriausia gaut pas mms. ADVOKATO PATARIMAI ir visokios rūšies dokumentus padarome atsakančiai.

IF J. BAGOČIUS

253 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

M. GALLIVAN CO

Užlaiko geriausj ELIJ. VYNĄ LIKERIUS IR KITOKIUS SKANIUS GERIMŲ.

Taipgi ir geriausio Tabako Cigarų Meldžiame užėiti, o visados rasite gražų patarnavimą.

362-366 2nd st., So. Boston.

Ei, Vyrai, Vieni Paa YUDEIKO!

Jis užlaiko gerą Restauraciją, visokios rūšies Alaus, Deginės Vyno ir Cigarų.

Pirmiausia ir parankiausia vieta lietuviams.

304 Broadway ir 259 D Streets SO. BOSTON, MASS.

LOWNEY'S Crest Choclates

AR NORI, KAD MERGINOS MYLETU?

Jeigu taip, tai nusipirk LOWNEY'S

KREST KENDZIŲ.

o ji niekad nepamirš jus, nes kėndžių gardumas priverčia ją jus mylėt. Reikalaukit visur ir visados Lowney's Crest Kendžių. Jeigu negali gaut kitur, tai prisišk mums doleri, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoje išdirbtų kėndžių.

Geriausis agentas Bostone.

K. ŠIDLAUSKAS 226 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Siutus ir kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam, kad Jus sučėdyt pinigų ir turėsite GRAZIUS RUBUS. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudaro žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesnis.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVEKO-TUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAI.

TAIPGI ISVALOM IR ISPROSINAM VISOKIAS VYRU IR MOTERU DRAPANAS.

Tikras Jūsų brolis lietuvis

Ant. Januška

222 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston—21611

Pinigai

REIKALINGI VISIEMS, TODEL KURIE JU TURITI, NEUŽMIRSKITE TŲ, KURIE DABAR KENCIA BADA.

MES NUSIUNCIAME VISUR: KARES BELAISVIAMS I VOKIETIJĄ; UZIMTOSE VOKIECIU VIETOSE LIETUVOJE, JEIGU TURITE DABARTINJŲ JU ADRESA; PEBEGELIAMS I RUSIJĄ, kurių turite adresu;

SUJIESKOME TUOS, KURIE PASILIKO LIETUVOJE ARBA PABEGE I RUSIJĄ.

LAIVAKORTES I visas pasaulio dalis geriausia gaut pas mms. ADVOKATO PATARIMAI ir visokios rūšies dokumentus padarome atsakančiai.

IF J. BAGOČIUS

253 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

DIDŽIAUSIAS ŠIOS DIENOS VISUOMENĖS KLAUSIMAS YRA SOCIALIZMAS.

Bet kad sveikai apie socializmą, tą didžiausią visuomenės klausimą, sprendus, reikia jį pažinti; reikia jį suprasti; reikia apie jį pasiskaityti.

Geriausia iki šiol lietuvių kalboj knyga apie socializmą yra "Naujienu" išleista vardu SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS.

Tai mokslinė knyga, bet parašyta taip lengva ir suprantama kalba, be to taip gyvai, kad kiekvienam, pra-dėjus ją skaityti, sunku yra atsisukti, kol visos neperskaitai.

Patariname todėl kiekvie-nam tą knygą įgyti. Kny-ga papuošta puikiu ketu-romis spalvomis paveiksli-ku, kurį specialiai tai kny-gai piešė žinomas lietuvių dailininkas p. Jonas Šileika.

Kaina: neapdaryta. 75c. Apdaryta gražiu, stipriu auksu. viršeliu. \$1.00.

Pingus siųskite adresu: "NAUJIENOS," 1840 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

E. J. Mažeika

GERIAUSIŲ LAIKRODELIŲ LAIKRODŽIŲ IR AUKSU KRAUTUVE

Eksertas Laikrodžių Taisytojas.

Taipgi užlaiko visokius MUZIKALISKUS INSTRUMENTUS GRAMAFONUS ir RECORDUS LIETUVISKUS, ANGLISKUS, LENKISKUS, RUSISKUS ir tt.

Reikalaujant kokių nors daiktų kreipkitės pas mus, o gausite teisingą ir gerą patarnavimą.

E. J. MAZEIKA 52 Sheldon st., Hartford, Conn.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia Sutaismo Receptus su di-džiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduolių gausi, kokias tik pasaulijje vartoja, taipgi visados randasi lietuvių aptiekoriaus.

EDVARD DALY, Savininkas 18 Broadway, So. Boston.

Galite reikalaui ir per laikus, o mes per ekspresą gyduoles at-siūsim.

Ant 21 akmens

Geležinio laikrodis krubelin užsukamas, vy-risko didumo rašytai dubel-tavais viršais ant 20 metų auksuotas su iš-labai teisingas.

ypatingai gelžkelio važiuojantiems žmonėms, kuriems reikia visuomet tikras laikas žinoti. Garantuotas ant 20 metų. Ypatingas patalijy-mas. Mes išsiųsim šį laikrodėlį ant-pasienio adresu už \$5.75 C. O. D. + persiuntimo kaštus, su teise juma vi-ksa peržiūrėt. Jei busi neužgandė-dintas, nemokėk nė cento. Atsiminkite jus užmokėtumėt už tokį pat laikro-dėlį apie \$25.00 jei pirktumėt kitur. Puikus auksuotas lencingelis ir ka-butis dykai su kiekvienu laikrodėliu.

EXCELSIOR WATCH CO. 906 Athenaeum Bldg CHICAGO ILL.

REIKIA ŽINOTI, KAD TIK DAUNOROS "TRE-JOS DEVYNERIOS" YRA TIKRAI LIETUVIŠKOS.

Jų tik ir reikalaukite aptiekose, bet jei nerasite, tai rašykite žemiau padėtą adresą, prisiūnciant 35 c., o tuojuas aptursėsite.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERU ISLYGU.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA

Suvedus šį 27 įvairių gydančių žolijų ir laukų.

Sutaisyta su degtine arba vėlinu vandeniu yra geriausias vaistas arba kardin vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išpušiną, rėimimą, dieglius šonose, krutinėje ir nugaroje, patrukimas, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena raketė šitų gydančių augmenų užmerkta į vieną l. vortą cyro spirito ir tiek pat vandens, arba ištirti cystone van-denyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba maišau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Kampus North 4-tos gatvės.

"TREJOS DEVYNERIOS" (Trejanka), tai ištikimiausias lietuvių dragnas—gydytojas įvairiose negalėse bel ligose.

Diskusijos Socialistų su Klerikalais

(Tęsa).
Kalba socialistas
Žiurinskas.

Atsakymui dabar socialistai turi 10 minučių laiko. Jų taip pat gali kalbėti kataras nori. Atsistoja Žiurinskas, kuris nėra jokių kolegijų lankęs, tik pats per save prasilavinęs darbo žmogus, ir jisai sukurta katalikų kolegijos studentus ant kiekvieno punkto. "Musų oponentai mums čia pasakojo," jis sako, "kad katalikų bažnyčia yra daug padariusi žmonėms gero, kuomet ji turėjo galybę, ir jie nori, kad tą galybę bažnyčia vėl atgautų. Bet aš paklausiu jų, ką gero ji yra pasauliui padariusi? Ji gyvuoja jau arti 2 tūkstančių metų; arti 2,000 metų ji mokino Europą doros, o pažiūrėkit, kas šiandien to Europoje darosi? (Smarkus delnų plojimas.) Jeigu per du tūkstančių metų bažnyčia negalėjo nei tiek padaryti, kad žmonės nesipiautų, tai kiek dar tūkstančių metų jai reikėtų, kad galėtų atsiekti savo tikslą, prie kurio ji sako si siekianti? (Plojimas.) Bet visi žino, kad bažnyčia žemišku gyvenimu visai nesirupina. Ji žada mums laimę tik danguje. Bet kada mes paklausime, kur tas dangus yra, kaip jis išrodė, kas tenai yra buvęs, tai mums atsakoma: 'O ar tu buvai Afrikoj?' (Plojimas ir juokai.) Ir šitokią atsakymą duoda net kolegijos studentas. Reiškia, koks žmogus, toks jo argumentas ir toks visas jo mokslas. (Smarkus plojimas.) Tiesa, gali but, kad aš Afrikoj da ir nebuvau, bet aš žinau kur ji yra, žinau kokie tenai miestai, kokie žmonės, ir aš galiu tenai da nuvažiuoti ir sugrįžti. Visi žino, kad dabar Afrikoj anglai karauja su vokiečiais dėl savo kolonijų. Keletas metų atgal garsusis amerikiečių pulkininkas Rooseveltas buvo nuvažiavęs Afrikon medžioti; jis šaudė tenai beždžiones ir kitokius gyvūnus, daug jų odų parsivežė. O parodykit, ką jūs turit parsivežę iš dangaus! (Griausmingas delnų plojimas ir juokai.) Vadinasi, kad yra Afrika, tai visi žino ir tą galima visuomet prirodyti, bet kas gi gali prirodyti, kad yra dangus? Ir tik stebėtis reikia, kad katalikų kolegijos studentas, užklaustas kur yra dangus, klausia, o kur yra Afrika." (Plojimas.)

Kalba katalikas
Ramanauskas.

Katalikai dabar turi 15 minučių laiko atsakymui socialistams. Kalba p. Ramanauskas. Jisai vėl teisingai savo draugą p. Mėšlį, kad jis nepripažęs prie diskusijų, kad jam sunku lietuviškai kalbėti, todėl nereikia iš jo juoktis, bet reikia pagerbti, kad jis turis drąsos stoti ginti tikėjimą. Toliaus jis ir save pateisina, sakydamas: "Jūs žinot, kad mes esam da tik studentai, da jauni, o musų oponentai jau išsilavinę kalbėtojai, pagarsėję socialistų vadovai, laikraščių redaktoriai, mokslus eję Lietuvoj, jiems lengva kalbėti, jie turi daug argumentų, tai ką gi mes galim su jais lygintis." Toliaus jis norėjo netik susilyginti, bet ir viršų paimti. Jisai manė, kad socialistų mokslas ištisus yra toks silpnas, kaip kunigų savo laikraščiuose rašo. Bet jis labai apsiriko. Jis manė, kad katalikų mok-

slas yra toks tvirtas, kaip pasakojia kunigai. Bet jis ir vėl apsiriko. Visi jo argumentai prieš socializmą liko sumušti ir išjuokti. Visi jo argumentai už tikėjimą taip pat buvo sumušti ir išjuokti. Tuo tarpu gi socialistų argumento jis nesumušė nei vieno. Jis negalėjo užginčyti, kad katalikai garbina žydų Dievą, kad katalikų tikėjimo tėvas buvo žydas. Jis nieko neatsakė ant to užmetimo, kad katalikų bažnyčios širdyje—Vatikanė žydėjo didžiausios nedorybės, kuomet popiežių galybė buvo pasiekus augščiausio laipsnio. Jis da prisipažino ir pats girdejęs, kad popiežius Jonas VIII buvo moteris ir susidėjęs su vienu savo tarnu pagimdė kūdikį. Jisai nieko neatsakė ir ant to užmetimo, kad popiežius Aleksandras VI turėjo su mergina Rosa Vannoza penkis vaikus, kad savo priešams naikinti tasai popiežius vartojo nuodus ir kad sykį vyno taurėms susimaišius jis pats išgėrė vienam kardinolui priręgtus nuodus ir nuo to mirė. Ne užginčijo p. Ramanauskas ir to socialistų nurodymo, kad bažnyčia visur ir visuomet stoja ne darbininkų pusėj, bet gina viešpataujantią klesą, kaip lygiai ne užginčijo jis ir to, kad laukiant laimės iš dangaus darbininkams gali prisieiti badu mirti. Jis tik kartojo tuos pačius žodžius, kad socializmas negeras, kad socializmas nebus laisvės, kad nebus lygybės, kad socialistų visiems reikės klausyti ir tt. Kalbėjo 15 minučių, bet nieko naujo nepasakė. Baigdamas tik pasigyrė, kad socialistai "negalėjo atsakyti į klausimus," kuriuos jisai pirmojo savo kalbų pastatė. Michelsonas nusijuokęs ant to pastebė: "Palauk, palauk, tamsta, da gausi atsakymą!" Ramanauskas ant to: "O matot, kaip jiems karšta! Negali nusėdėti!" (Publika kvatoja; kunigo gaspadinė su keliais katalikais ploja.)

Kalba socialistas
Michelsonas.

Socialistai turi 15 minučių laiko atsakymui katalikams. Kalba Michelsonas. Jis sako p. Ramanausko kalbos nekritikuosius, nes joje nėra kas kritikuoti. Jis tik atsakysius į tuos klausimus, į kuriuos, kaip gyrėsi p. Ramanauskas, socialistai negalėjo nieko atsakyti. Pirmojo kalbų nebuvo į juos atsakyta todėl, kad neliko laiko atsakymui. Todėl tegul pasiklauso p. Ramanauskas dabar. Jis nori žinot:

(a) Jei dabar žmonės karauja ir ginčijasi, tai ar galimas daiktas, kad prie socializmo persikeistų jų buodis? Tas parodo, kad musų oponentas nepažįsta ekonominio determinizmo; jisai nežino tos paprastos tiesos, kad veik visos dabartinės karės yra vedamos dėl užgriebimų naujų rinkų ir kolonijų, taigi dėl pelno. Prie socializmo gi nebus tokios klesos, katrai tokie dalykai galėtų rūpėti. Labai gali but, kad prie socializmo net ir rubežiai tarp valstybių bus panaikinti. Taigi prie socializmo ne žmonių budas bus keičiamas, bet draugiška bus taip sutvarkyta, kad karės nebus galimos, nes joms nebus nei pamato, nei priežasties.

(b) Toliaus musų oponentas nori žinoti, ar socialistai už atimtą nuosavybę at-

lygins, ar ne. Į šitą klausimą buvo jau augščiau atsakyta ir atkartoji nėra reikalo. Galima tik tiek pridurti, kad tai prigulės daugiausia nuo to, kaip visuomenė nutars. Jei ji matys, kad reikia atlyginti, bus atlyginta. Jeigu visuomenė atlyginimo kam nepripažins, tai ir taip turės but gerai. Juk ir dabar Amerikoje niekas salionams ir bravorams nemoka atlyginimo, kuomet katroj nors valstijoj visuomenė nubalsuoja panaikinti juos.

(c) Jei žmogus bus tiek gabus, kad greitai laiku pralobų, tai jis tik geresnį gyvenimą galės sau pasidaryti, bet anaipol nebus da kapitalistas. Kapitalistais mes vadinam tokią žmonių klesą, kuri gyvena iš svetimo triuso. Socialistiškojgi tvarkoj išnaudoti kitą žmogų privatinei savo naudai bus draudžiama, taip kaip dabar yra draudžiama vogti.

(d) Kiek prie socializmo bus mokama gatvių šlaviams ir kiek universitetų profesoriams? Tokį klausimą gali statyti tik mažas vaikas. Kas gi gali dabar nustatyti, kiek kam bus mokama algos už keliasdešimt metų?

(e) Musų oponentas bijosi, kad nereikėtų ant geležinkelių daugiau darbininkų samdyti, kuomet socialistai sutrumpins darbo dieną. (Publika juokiasi.) Bet mes to ir norim, nes dabartinės valandos jau perilgos, daugelis darbininkų visai negali gaut darbo.

(f) Niekas nesako, kad prie socializmo gaus užmokėstį tik tie, kurie dirbs kasyklose, arba fabrikuose; kiekvienas žmogus, kuris tik atlieka draugijai naudingą darbą ar patarnavimą, gaus atlyginimą. Taip pat ir valdininkai už savo patarnavimą gaus atlyginimą. Tas, rodos, ir be paaiškinimų turėtų but kiekvienam aišku.

(g) Kas paskirstys žmonėms darbus? Klausimas visai neaiškus ir, žinoma, paikas.

(h) Socializmo tikslas — pagerinti darbo žmonių gyvenimą.

"Dabar mes pastatysime savo oponentams klausimą," sako Michelsonas. "Mes žinom, kad Amerikoje tankiai užėina bedarbės, kurios paprastai traukiasi po pusantrų metų ir daugiau. Jos paėina nuo to, kad dirbant su mašinomis produktų pridaroma daugiau, negu žmonės gali išpirkti. Ir kuomet geresnės bus mašinos, kuomet daugiau jos gamins tavorių, tuo tankiau atsikartos tos bedarbės ir tuo ilgiau jos trauksis. Galų gale prieis prie to, kad bedarbė niekad nepasibaigs. Prie visu darbu bus pritaikytos mašinos, toms mašinoms prižiūrėti užteks kelių žmonių, o visi kiti vaikščios gatvėmis be darbo ir niekur jo gauti negalės. Darbininkams tuomet nieko neliks, kaip tik mirti badu. Kad prie to neprieitų, socialistai reikalauja paėmimo ir visuomenės rankas darbo įrankių. Katalikai su tuo nesutinka. Taigi tegul jie mums pasakos, kokią jie turi pleną užtikrinimui žmonėms darbo? Tegul jie mums pasakos, ką jie mano daryti, kad apsaugojus darbininkus nuo to pavojaus, koks jiems grėsia atėmus mašinoms iš jų darbą?" (Smarkus plojimas.)

Socialistų oponentai neturi ką sakyti.

Pastatytas klausimas išmušė iš klerikalų laivo dugną. Visas pamatas išslydo jiems iš po kojų, kuomet prisiejo ant galo pasakyti, kokiū būdu jie mano išgelbėti darbininkus, jeigu jie atmeta socializmą. Pasirodė, kad jie neturi jokio plano. Prisipirptas prie sienos p. Ramanauskas pasakė, kad darbininkai turi tikėti į Kristų ir pradėti vėl aiškinti, kad socializmas negeras. Pirmininkas jam pastebė: "Tamsta ne į dalyką kalbi. Tamsta atsakyk į klausimą." Ramanauskas sako: "Tas klausimas atsakytas jau tukstantis devynti šimtai septinoliika metų atgal, kada ant žemės užgimė Kristus." Publika pradėjo kvatoti. Ramanauskas nervuojasi, kalba apie Kapsuko gincus su socialistais, bet į klausimą neatsako. Pirmininkas pastebė, kad jau pasibaigė 10 minučių ir p. Ramanauskas baigia savo kalbą.

Socialistas Žiurinskas nori da balso, bet musų oponentai griebia savo kepurės ir padavę savo priešininkams diskusantams ranką kuogreičiausia nešasi laukan. Besiskubindami jie palieka ant stalo savo laikrodėlį ir nelaukia nei už kelionę atlyginimo. Debatų pirmininkas pasiėmė paliktą laikrodėlį ir ketino nusiųsti jiems kartu su kelionės lėšomis.

Žmonės paskui sakė, kad kunigas ir parapijonams buvo įsakę tuojau keltis ir eiti per duris, kad neprileidus prie balsavimo, nes įkalno jau tikėjosi, kad katalikai bus sumušti ir balsuojant žmonės pripažins socialistams viršų. Todėl prie balsavimo ir nepriejo, bet ir be balsavimo visi matė, kaip socialistų priešininkai buvo į dulkes sumušti.

Svarbi žinia.

Prasidėjus kare Europoj ir užplaukus jos bangoms ant musų tėvynės, susinešimai tarpe Lietuvos ir Amerikos tapo visiškai pertraukti, ir mes nekartą skundėmės, kad išsiuntę daug laiškų saviesiems Lietuvoj negavome jokio atsakymo. Dalykas, matyti, buvo tame, kad aštri cenzūra karaujančių šalių neišleisdavo nė jokios žinutės iš užimtų jomis kraštų.

Pereitais metais žydų organizacija, Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, buvo pasiuntusi Europon savo pasiuntinį su mieriu išgauti nuo karaujančių šalių leidimą praleisti nors trumpas žinutes nuo tenaitinių gyventojų savo giminėms Amerikoje. Jų maldavimas buvo išklaustas, ir nuo to laiko kiekvienas galėjo per tą organizaciją pajieškoti savo giminii Lietuvoje, arba persiųsti jiems trumpą pranešimą apie save.

Žydų organizacija noriai ir visai dovanai patarnauja šiame dalyke visiems, ir lietuviai yra kviečiami pilnai naudotis šia proga.

Pastaruoju laiku išejo aiškštėn, kad nekurie žmonės pasinaudomi augščiausiai minėtos organizacijos ne mokamu patarnavimu, pradėjo daryti sau "biznį," imdami nuo musų viengencių po \$1.00 ir daugiau už pajieškojimą. Todėl šiūm ir pranešame, kad visoki pajieškojimai giminii per

Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America yra atliekami dovanai, ir tie lietuviai, kurie yra mokėję už tai pinigų kokiems agentams, bet yra aplaikę atsakymo atvirutę nuo Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, turi žinoti, kad jų pinigai nebuvo tai organizacijai perduoti, nes ji už tokį patarnavimą nieko nemina.

Pajieškojimai, arba trumpi pranešimai savo giminėms Europoje, turi buti rašyti lietuviškai ir antrašiuoti taip:

Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America,
229-231 E. Broadway,
New York, City.

Redakcijos prierašas. Galit but, jog yra tokių agentėlių, kurie ima po dolerį ir šios draugijos patarnavimu pasinaudodami; bet kiek mes žinom tokių žmonių, kurie ėmė po \$1.00 už pajieškojimą, jie tos draugijos patarnavimu nesinauduoja. Jie siuntinėjo registruotus laiškus tiesiog Vokietijon ir atsakymus gaudavo arba nuo vokiečių policijos, arba nuo Amerikos konsulio Berlyne. Tas doleris išeidavo vien tik ant stamputį.

J. MATHUS

Geriausias Lietuvių
SALONAS IR RESTAURACIJA.
Sveiki geriausias rūšies gėrimai
ir užkandžiai. Patarnavimas prielankus.
Parankiausia Lietuviška užiega.
J. MATHUS
342 Broadway, So. Boston, Mass.

Farmos Farmos!

Pirk Farmą Didžiausioj Amerikoje Lietuvių Farmerių Kolonijoj, kuriame apgyvendinome su 380 Lietuvių Farmeriais, kur vieni turi Ukiškias Draugystes, kiti Parapijas ir lietuvių kuniga. Kolonija randas gražiausioj vietoj Amerikoje, apilinkėje miesto Scottville, Michigan, kuriame yra fermerių turgai, ir surių, sviesto išdirbystė ir produktų kenavimo Fabrika. Melnyčia javams susimalti duona iš savo grūdų. Laukai lygūs, prie visokių vėgų, žemė derlingiausia visokiems javams su Molin ir juodžemiu ir kitokia gera maišyta. Anglai fermeriai matydami, kad čia lietuvių vis daugina, jie pradeda pasitraukti iš savo fermų ir pavesti jas mums ant pardavimo. Mes iš jų suimam simtus gerų fermų, Mažų ir Didelių, su Budinkais, Sodais, Aremais laukais ir nedirbtų žemių. Pardodami tas Farmas, Gyvulių ir Ukiškias Mašinas, viską duodam ant išmokėjimo Lietuviams. Rašyk tuoj idėk už 4c. stamputį, gausi fermų Katalogą ir kolonijos Mapą. Adresuok taip: **ANTON KIEDIS & CO.**
Peoples State Bank Building
SCOTTVILLE, MICHIGAN.

Lietuviai Kriaučiai

Visokios Vyrųs Drabužius
Siuvame ant Užsakymo
Išvalome, sutaisome ir išprosi
name senus.
Vienintėlis Kriaučių kompanija
So. Bostone, kur visame duoda
gerą ir gražų darbą už priena
mą kainą.
**PASIUDINK PAS MUS SIUTA
O NEŠIOSI IR DŽIAUGSIES!**
Todėl, kurie norit pasisidinti
gerą siutą, išvalyt arba supirkti
kreipkitės pas mus.
**SOUTH BOSTON CUSTOM
TAILORING CO.**
278 Broadway, So. Boston.

Hotel Sterling

Lietuviškas Hotelis
Lietuviškas hotelis 12 pt. kap.
Lietuviai, kuriems reikalas
yra apstoti, arba turėti reikalus
BRIDGEPORT, CONN.
apstotokite švairiam lietuviškame
Hotelyje. Vieta tikrai puiki
ir prieinama lietuviams. Čia
galima pernaktuoti, pavalgyti,
išsigerti visokių trunkų ir parukyt.
Kambariai parsamdomi vienai
naktiai, ant ilgesnio laiko, arba
ant visos savaitės.
HOTEL STERLING
THOS SAGEVICIUS SAVIN.
4 Crescent ave. Cor. Sterling st.,
BRIDGEPORT, CONN.

S. Baracevičius.

GRABORIUS.
Palaidoju visuos aplinkiniuose
miestuose.
**PATARNAVIMAS GERAS
IR PIGUS.**
Didelį palaidoju už 45 dolerius,
mažą už 15 dol.

Parduodu Paminklus ir Kviet
kas. Užlaikau automobilius greit
tam susinešimui. Atsitikus reik
kalui meldžiu kreiptis prie mane
aš pribusiu greičiau, negu vietini
ai graboriai, nes mano automob
bilius stovi visados ant kelio.
S. Baracevičius
258 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefonas: So. Boston 839-J.

H. S. Stone, Oph.D.

**Akių
Specialistas.**
10 m. So. Bostone.
399 Broadway,
80. BOSTON, MASS.

Kas-nors Naujo

Ingersoll

LAIKRODELIS, KURIS RODO
LAIKĄ TAMSOJE.

INGERSOLL'IO buvo pirmutinis Namas, kuris suteikė žmonėms gerą ir žemos kainos laikrodėlį, ir dabar jie yra pirmutiniai, kurie įtaisė tokį laikrodėlį, kuris tamsoje kaip ir dienos laike rodo laiką. Jisai vadinasi Ingersoll "Radiolite" Laikrodėlis.

Jo rodyklės ir numeriai yra apdengta visai nauja medžiaga, kurioje tikro radiumo. Ši medžiaga žiba ir laiko dešimtis ar daugiau metų. Bunant lauke nakties laiku, ar tamsiame kambaryje, tasai laikrodėlis yra labai parankus.

Veik kasdieną parsiduoda apie 17,000 Ingersoll'ių, iš kurių trečia dalis yra "Radiolite" laikrodėliai. Jų yra penki modeliai—nuo \$2.00 iki \$4.00. Kaip ir visi Ingersoll'iai ir šitie yra druti, atsakanti ir teisingai laiką laikanti. Esi apsaugojęs, kuomet nusiperksi Ingersoll'į.

ROBERT H. INGERSOLL and BRO.

NEW YORK CHICAGO SAN FRANCISCO
315 Fourth Av. 37 S. Wabash Av. 360 Fremont st

Žėrintis Veidas	Žėrintis Puoštats	Prastats Puoštats
		
"Radiolite" \$2.00 Regularis Ingersoll su žėrintais numer. Rodo laiką tamsoje.	Waterbury "Radiolite" \$4.00 Vyrniškas, parankus, su ksuotas. Tas pats lygaus darbo, \$3.00.	Reliance, \$3.00 Plonas, 7-akm. Su apsu nuo dulkių, \$3.50; 10m. paaus. luktai, \$6.00.

Sveikata
pajėgos
ir
energija

DYKAI
ŠITAS BRANGUS
VADAS I SVEIKATA.

Jame aprašoma aiškioje, paprastoje kalboje apie tokias ligas, kaip sifilis arba kraujo užnuodijimas, spuogai, odos ligos, seni skauduliai, triperis, užkrečiamos ligos, nerviškas silpnumas, nusilpnėjimas, spermatoriai, kvaitulys, puslės, inkstų ir ligos lytiškai-slapiamo organų ir kitos ligos, kurios tik kankina vyrus ir moteris ir pasako, kaip tos ligos gali buti pasekmingsi gydamos tamistoms namuose už labai mažą atlyginimą.

Šita dykai duodama knyga jums taipgi pasakys apie musų pasekmingsi gydymą tokių ligų, kaip pilvo bei jėkų negalės, tulžingumas, prietvarius, randonoji gysla, reumatizmas, kataras, dusulys ir panašios ligos.

AR TAMISTA KENTI

nuo skandėjimų strėnos; nuo skandžių ir skaudančių sanarių; nuo galvos skandėjimo; nuo apetito nustojimo; nuo apgrusio pilvo; nuo atsiriangėjimo maistu; nuo vėmimo; nuo tulžingumo užpūlimų; nuo apdengto liežuviu; nuo blogo kvapo; nuo negalėjimo miegoti; nuo blogų sapnų. Ar esi silpnas, lengvai sujudinamas, nervingas, piktas bei greitai užgaunamas, nuilsęs ir nusilpnęs rytmetoje? Ar turite juodus plėmus apie akis, abiejoms nustojimą gėlimais draugijos? Ar esi nusiminęs, nuliudę ir ar turi širdigę? Tie simptomai nurodo, kad jūsų kūnas yra blogose sanlygose ir kad jums reikalinga medikališka priežiūra ir patarimas.

Mūsų brangi dykai duodama knyga pasakys jums faktus apie tokias ligas, negales ir simptomus. Ji pasakys jums apie musų gydymą, delėi sugrąžinimo žmonių į jų senų laikų sveikatą, spēką ir stiprybę — ir kaip tapti vyru tarp vyrų. Tai yra sandėlis žinios ir užturi gers, sveiką patarimą ir informaciją kurias kiekvienas vyras bei moteris turėtų žinoti ir sekti — ypač evarbi tiems, kurie ketina apvesti. Jūs dažinosite priežastis savo kentėjimų ir kaip jūsų negalės gali buti sumažinamos. Skaityk šitą brangų vadą į sveikatą ir pasinaudokite jo laiku suteiktu patarimu ir nurodymu.

Pristykšti Šitą Dykai Duodamos Knygos Kuponą Šlandien

DR. J. RUSSELL PRICE CO., L.501 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Brangus Doktorai:—Meldžiu man tuojau pasiųsti vyrų dykai, apmokėta pacts, jūsų brangią medikališką knygą.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir No.....

Miestas.....

Valstija.....

Vietinės Žinios

Gerb. Bulota kalbės apie revoliuciją.

Neužmirškite, kad ateinančiojo nedėlio, 1 balandžio, Lietuvos Sėpmo Fondas rengia dideles prakalbas Lietuvos salėje. Gerb. Bulota ir p. Bagočius kalbės apie Rusijos revoliuciją. Reikia žinoti, kad gerbiamas mūsų svečias buvo dviejose dūmose Lietuvos atstovu, asmeniškai pažįsta dabartinį Rusijos ministrą, žino, kaip jie žiūri į Lietuvą ir ko iš jų galima tikėtis. Jis turi daug idomių dalykų papasakoti, todėl geistina, kad į šias prakalbas ateitų kiekvienas lietuvis. O p. Bagočius jums pasakys, ką jis mano apie Rusijos carą. Toj pačioj salėj, nuo 7:30 valandų vakare bus koncertas "Ziburelio" naudai. Koncertą taip pat rengia Lietuvos Sėpmo Fondas. Koncerte dalyvaus ir p. Bulotienė.

Lietuviai šių metų Gegužinė neš dvi raudonas vėliavas.

Lietuvių Jaunimo Ratelis šiemet vienbalsiai nutarė apvaikščioti darbo žmonių šventę, 1 gegužės, kartu su socialistais. Gegužinės parodos rengimui Jaunimo Ratelis paaugavo iš savo kasos \$5.00 — Tajį apsiėmėsi, kaip tarpe mūsų jaunimo reikia pasveikinti ir tirti Jaunimo Rateliui bravo!!

Prie Bostono lietuvių darbininkų gegužinės parodos nutarė prisidėti sekančios draugijos: D. L. K. Vytauto, Lietuvos Dukterų ir Sunų, L. M. Progr. Sus. kuopa, L. D. L. D. kuopa, Birutės Kanklių Choras, Lietuvių Evangelikų Reformatorių Dr. J. "Pagalba", Amalgamated Clothing Workers rubsiuvių unijos 149 skyrius ir L. S. S. 60-ji kuopa dalyvaus su savo raudona vėliava. Taipgi minėtas Jaunimo Ratelis maršuos po nuosava raudona vėliava. Tur but tarpe Amerikos lietuvių bus pirmas atsitikimas, kad "nesocialistai" įsitaisė sau socialiską vėliavą ir po ta vėliava maršuos darbininkų parodoj. Matyt, kad Kemėsis mūsų jaunimui vyčinių obalsių neįstengia įbrukti, mūsų jaunimas nori būti ne atžagareiviais, bet žmonių laisvės karžygiais. Puiku!

Mykolas Staliorius.

Pienas pabrangs.

Pieno trastas paskelbė, kad pienas ant vasaros pabrangs. Iki šiol vasaros metu pienas paprastai vis atpigdavo. Kunigužis Sawyer, Massachusetts legislatus narys, inėšė legislaturon bilių, kad valstija paskirtų komisiją pientui pirkti ir pardavinėti žmonėms be jokio pelno. Bet vienas laikrašitis tam kunigužiui pastebė, kad jisai yra kunigas, o ne advokatas, todėl jisai nežino to, kad jeigu jo bilius ir pereitų per legislaturą, tai da nereikia, kad jis galėtų ką nors gerą žmonėms padaryti, nes pieno trastas tuomet išimtų iš vyriausiojo teismo injunctiōn ir uždraustų trustui biznį gadinti. Vyriausias teismas visados tokį įstatymą, katras trustui negeistinas, pripažins "priešingu Suvienuj Valtstij konstitucijai." Jau ne vienoj vietoj taip buvo. Tas reiskia, pakol teismuose ir kitose valdžios įstaigose sėdės kapitalistų biznio apgynėjai, pakol laik rinkimų darbininkai balsuos vis už demokratų ir republikonų, patol visuomenės plėsimui galo nebus.

Drg. Kapsukas So. Bostone.

Pereitoj savaitėj netikėtai į So. Bostoną buvo atvažiavęs "Kovos" redaktorius d. Kapsukas. Jis buvo pakviestas kalbėti Lawrence, Lowellyje ir da keliose vietose, bet kuomet jis tenai atvažiavo, pasirodė, kad per draugų apsilėidimą prakalbos nesurengtos. Tuomet jis atvažiavo į So. Bostoną ir čia prakalba surengta ant greitųjų. Žmonių prisirinko kiek tik salėn tilpo. Drg. Kapsukas kalbėjo apie Rusijos revoliuciją. Jo nuomone, dabartinė Rusijos valdžia negalės ilgai laikytis. Išskyrus vieną tik teisių ministrą Kerenskį, visi kiti dabartiniai ministrai yra buržuazijos ir dvarininkijos atstovai. Jie nėra revoliucionieriai ir pritaria revoliucijai tik tai iš baimės. Bet tegul tik jie suorganizuoja savo spēkas, tegul tik jie užtikrina sau kariumenės paramą, jie tuojaus pradės revoliucionierius persekioti. Revoliucionieriai puikiai tatau suprantą ir jie dės visas pajėgas, kad tokie Lvovai, Gučkovai, Miliukovai ir kiti jiems panašūs kuogreiciusia butų nuo valdžios vairo pašalinti. Todel revoliucija, sulyg d. Kapsuko nuomonės, gali trauktis da labai ilgai, pakol viena ar kita pusė galutinai laimės. Kalbėtojas prisiminė ir 1905 metų revoliuciją, nurodė, kaip mūsų dvasiški tėveliai tuomet ėjo žandarams į pagalbą; perskaitė Seinų vyskupijos valdytojo praloto Antanavičiaus juodašimtišką aplinkraščių, kuris po kelis kartus buvo skaitomas bažnyčiose, kad žmonės muštų revoliucionierius ir išdavinėtų juos valdžiai. Žmonių upas buvo labai pakilęs ir revoliucijos reikalams jie sumetė apie \$50.

Lietuvaitė išlaikė egzaminą nurisė.

Panelė V. Vilčinskaitė (Williams) šiomis dienomis užbaigė miesto lignonbutyje nūrsės mokslą ir išdavė egzaminą. Nors mokslas trėvė 3 metus ir taip sunkus, kad reta mergaitė gali pabaigti, ir disciplina tokia aštri, kaip kariumenė, bet p. Vilčinskaitė pasiryžo kentėti ir šiandien jau džiaugiasi, kad turi rankoj gerą profesiją. Ligonbutio valdybai ji taip patiko, kad prašė jos, kad pabaigus mokslą pasiųktų miesto lignonbutyje už vyresniąją nūrsę. Ji pasiliko. Dabar ji da išduos valstijos egzaminą ir tuomet gaus laipsnį R. N.

Paminėjimas Rusijos revoliucijos.

Rengia Suvienuj tautų Bostono socialistai balandžio 15 d., Feneiul Hall. Kalbės buvęs antrosios Dūmos atstovas John J. Ohsol, latvys Lanteri Wurtra buvęs narys Finlandijos seime finas ir L. Pruseika M. M. Plepis.

Lietuvių Dienos Komiteto susirinkimas.

Ateinantį ketvergą, 29 d. kovo vakare, Lietuvių Salėj bus paskutinis Bostono Lietuvių Dienos Komiteto susirinkimas. Reikės užbaigti darbus, suskaičiuoti pinigai ir išduoti apyskaitą, todėl susirinkit visi nariai.

ŠOKIAI! ŠOKIAI!

Liet. Jaunų Vyrų Klubiū penkti metiniai šokiai bus Velykų panedėlyj, 9 dieną balandžio-April, Bethesda Salėj, 409 Broadway, So. Bostone. Šokiai bus be pertraukos. Tikietai: Merginoms 25c., Vyrams 35c. Tokių linksnų šokių niekad nebuvo. Atsilankykite visi. Komitetas.

ATSAKYMAS p. RAMANAUSKUI.

Paskutiniam "Darbininko" numeryje tilpo tamstos atviras laiškas man. Tamsta, sukritikuotas Lowellio diskusijose, nori, kad aš stočiau su tamsta į kitas diskusijas So. Bostone. Taip visuomet daro silpnas oponentas, kada jis lieka intymėse pergaltėse. Jis mano, kad stojus antrą kartą jam gal pasiseks atsilaukyti ir savo garbę pataisyti.

Bet man rodos, jog tamstai užtenka jau irtos garbės, kad sykį turėjai progą su manim debatuoti. Aš pasakysiu tamstai atvirai, kad aš buvau apsiėmęs debatuoti su tamsta Lowellyj tik todėl, kad maniau, jog tamsta išties esu toks rimtas ir apsišvietęs kalbėtojas, kaip apie tamstą rašo "Darbininkas" ir kiti katalikų laikraščiai. Bet iš debatu pasirodė visai kas kita. Pasirodė, kad tamsta neturi mažiausio numanymo netik apie socializmo mokslą, bet nepažįsti dagi bėgamojo darbininkų judėjimo, nežinai net ką reiškia klesų kovą. Pavyzdžiui, "klesų kovą" tamsta pavadina socialistų ginčus dėl principų. Jei aš bučiau žinojęs, kad tamsta nei tokių paprastų dalykų nesupranti, aš nebūčiau apsiėmęs nei pirmu syk eiti su tamsta į diskusijas, o jau antru syk būtų stačiai kudiškias darbas su tamsta debatuoti. Pirmą tamsta pasimokyk, pastudijuok socializmo mokslą, kad igytum apie jį nors aplamą supratimą. Dabar gi kalbėti su tamsta apie socializmą, tai vistiek, kaip kalbėti apie trigonometriją su tokiu žmogum, kuris da nežino, kad kiekvieno trikampio kampų suma yra lygi 180 laipsnių arba dviejų tiesių kampų sumai.

S. Michelsonas.

Progresisčių susirinkimas.

Balandžio 3 d. 7:30 val. vakare lietuvių socialistų salėj bus L. M. P. S. A. 13-tos kuopos susirinkimas. Komitetas prašo, kad visos narės susirinktų.

Vitaitis išvažiuoja.

Buvęs "Ateities" administratorius p. Vitaitis šiomis dienomis apleidžia jau So. Bostoną. Jis išvažiuoja į New Yorką prie "Tėvynės."

Galit užauginti sau plaukus

BEFORE 4TH WEEK 6TH WEEK

PASEKMINGAS MOKSLISKAS GYDYMAS DOVANAI. Seniems arba jauniems, abiejų lyčių.

Ar kenti nuo netikimo plaukų? Ar jus plaukai prašyla? Ar jus plaukai nevalūs ir limpanti? Ar kenti nuo parkų, neįėjimo ar galvos išberimo? Ar esi nuplikęs arba pradėdai plikti?

Jeigu esi kentėdiančiu bent nuo vienos viršmėtos plaukų ligos, nevilkinink, bet stengkis negerovę pašalinti tuojaus. Atidėlojimas yra pavojingas. Išrašyk tuojaus mūsų iliustruotą knygelę:

TEISLĖ APIE PLAUKUS (parašyta garsaus europiško specialisto)

GYDYMAS VELYTUI. Mes norime priovoti jums savo lėmomis išmėsis, kad Calvacura Hair Treatment vaistas suauko plaukų slinkimą, išvalo šašus ir išberimą ant galvos ir ataugina naujus plaukus. Mes pasiguime jums \$1.00 vertės Calvacura N 1 vaistų dėžutę sykiu su minėta knygtute "Teisė apie Plaukus," jei jus prisigistė mums savo vardą ir antrąsį sykį su 10c. sidabru ar krasos ženkleliais dėl apmokėjimo pasutimino lėšą.

Iškirpk žemiau tilpstantį kuponą ir pasiųsk į Union Laboratory, Box 538, Union, N. Y.

Please find enclosed 10c. to help pay the distribution expenses. Kindly send me at once your \$1.00 Calvacura N1, and your booklet The Truth about the Hair.

Indėk šitą kuponą laiškan ir užad-resuok: UNION LABORATORY, Box 538, UNION, N. Y.

Sokiai ir Dainos

Rengia Birutės Kanklių Choras, Subatoje, 31 Kovo-March 1917, Lietuvių Salėj Kampas E ir Silver Sts., South Boston, Mass. Sokiai prasidės nuo 7:30 val. ir trauksis iki vėlai naktj.

Pertraukose dainuos Birutės Kanklių Choras po vadovystę gerb. VALAICIO

Todel merginos ir vaikinai, vyrai ir moteris, kas tik gyvas nepamirškite atsilankyti. Įžanga labai pigi. Prie "Birutės" Choro priguli visa S. Bostono jaunuomenė, tad iš kalno žinoma, kad bus puikus pasilinksminimas.

Pasarga. Svečiams, kuriems toli parvažiuoti, nakvynė jau parupinta. Visus sirdingai kviečia KOMITETAS.

Statys "Velnia Išradėją."

Mums prisiūsta pranešimas, kad So. Bostono lietuvių dramos ir muzikos draugija "Gabijs" p. Petrauskui vadovaujant rengiasi statyti Bostone anglų teatre "Velnia Išradėją."

Pranešimas sako:

"Pats veikalo kompozitorius M. Petrauskas jau nuo nekurio laiko mokina 'Gabijs' chorą ir rengia artistus lošėjus ir solistus, o ne kurie solistai dar bus pakviesti ir iš kitų miestų kaip po žinomesni dainininkai ir muzikantų."

Jau lošę ta veikala. O 'Gabijs' teatrą Bostone ir gi jau nusisamdė. Tuo teatru yra parinkta Boston Grand Opera House, kuris randasi tam pačiam bloke, kur buvo 'Hub Theater', kuriame 'Gabijs' savo laikų turėjo tris vakarus. Vaidinimas įvyks subatos vakare, balandžio 28 d. š. m. Veikalas bus pastatytas pilnai — visi trys aktai ir baletas-šokiai. Taipgi bus skaitlinga orkestrą, kurioj ims dalyvumą keli desėtkai profesionališkų muzikantų."

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės, Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas būtų atkreipta didelė doma.

SILPNUMAS.

Jei jaučiate netekę apskū silpnas, be nuro valgyti, arba jei virškinimo prietaisais atsakandai nedirba, imk

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamas) Sustiprina jis visą organizmą ir pašalina vidurių sukietėjimą. Kaina 75c. — aptiekose.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)

verta yra pasiulyti tokiose atsitikimuose, o taippat gydyme inkstų arba puslės uždegimo, apsinkeito ir skausmingo šlapinimo, nuo kojų suputimo, geltigės ir ruktumo skilvyj. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas išnyko.

Ponas K. Milauskas, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kryžiaus skausmus kryžiuje ir šonuose, bet skaudamas juos kalandorių, dūmų varotų Severos Gyduoles nuo inkstų ir jauku ir veikiai pasveikau".

SEVEROS GYDUOLES

gali gauti visur aptiekose. Reikalauk tikrai tikrų "Severos" gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

JUOZAPAS ZUPKAUSKAS.

SIUOMI NUOSIRDZIAI UZKVIECIU SAVO

TAUTIECIUS IR PRIETELIUS AT-

SILANKYTI PAS MANE

S. H. HARRISON CO. KRAUTUVEN,

662-672 WASHINGTON ST.

su kuria esmi suristas bendrais ryšiais nuo devynių metų. Esmi pilnai užtikrintas, kad galiu sucedyti jums pinigų, kada pirksite SIUTĄ, APSIAUTALĄ, DRABUZIUS AR PASIPUSIMO DAIKTUS BEI SKRYBELE AR ČEVERYKUS. Pas mus yra didžiausias pasirinkimas, ko tik reikia. Musų pavasariniai siutai ir apsiautalai vyrams ir jaunikiams jau gatavi ir padirbti pagal naujausią madą ir stilių. Mes galime pritaikyti drapanas kiekvienam, nežiurint kaip tas būtų sunku, nes musų noru yra užgandinti musų remėjus, kad juos visuomet palaikyti. Ateikite ir leiskite mums jus pertikrinti, kaip daugelis kitų musų tautiečių ir prietelių kad persitikrino apie musų sąžiningą patarnavimą. Jeigu katras buna neužgandintas, tam su noru grąžiname pinigus be jokio klausimo.

MUSŲ KAINOS VYRIŠKŲ IR VAIKINAMS SIUTŲ NUO \$12.50 IKI \$30.00. ČEVERYKAI NUO \$3.50 IKI \$8.00.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington Street, BOSTON, MASS.

SAUCIAUSIA BANKA So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway, So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00

Perteklius ir neišdalintas pelnas 55,000.00

JOSEPH A. MAYNARD—PREZIDENTAS

TAUPINIMO SKYRIUS. Ant padėtų apsaugai pinigų, priskaitomas nuosimtis 12 kartų per metus—paskutinę dieną kiekvieno mėnesio.

BANKA ATIDARYTA SUBATOS VAKARAIŠ nuo 7 — 9 padėjimui pinigų taupinimo arba čekių skyriuje.

PADET PINIGUS Į BANKĄ GALIMA PRISIŪTI PER LAISKĄ, todėl labai paranku toliau gyvenantiems. Susikalbėt galima lietuviškai, nes Bankoj dirba lietuvis Jonas Zilinskis.

Prie So. Bostono Trust Co. Banko priguli visi žymesnieji lietuviai: K. Sidlauskas, aptiekorius ir Liet. Selp. Fondo kasierius; Jonas Mathus; P. J. Bagočius; Antanas Ivaskievicz ir daugelis kitų.

Todel lietuviams pranešame, kad nelauktyt savo pinigų kur nors neištikimose vietose, bet padėtį į saugią banką kuri yra po Valstibės priežiūra ir kuri moka visiems teisingą nuosimtį. Padėt į banką galima ir po mažai.

BARBERIS TURI PIANĄ.

Kam reikalingas pianas pasikubinkite, o gausite labai pigiai nusipirkti puikų pianą už \$35. Taipgi 2 smuikas ir klerinetą.

Aš esu barberys ir parduodu tuos muzikos instrumentus, nes užpuolė gavėnia ir nevalia grajinti per tai parduosiu visą savo biznį ir barberiją su visom kvietkom, ką vadinausi mirtos ir aliojais. Taipgi reikalingas ir vienas barberys. Mokestis atvaziuoti, geras lietuvis galintis. D. Vidurinis (13) 224 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai ir Vokiškai. GYDO VISOKIAS LIGAS.

Valandos: Nuo 8 iki 10 ryte. Nuo 2 iki 3 diena. nuo 7 8 vakare. 121 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

Ar Žinai Pasaulio Žinias? Ar Skaitai Vienintelį ir Didžiausią Lietuvių Darbininkų Dienraštį

"Naujienas"

Kiekvieną dieną, kada tukstanciai darbininkų išeina iš dirbtuvių, juos pasitinka vaikai, pardavinėjantys "NAUJENAS". Darbininkai perka ir skaito "NAUJENAS". O Tamsta ar matei "NAUJENAS"? Jeigu nesate matę "NAUJENŲ," tai skubiai pridukite savo antrašį ir gausite vieną kopiją "NAUJENŲ" dykai.

PRENUMERATOS KAINOS
Metams \$5.00, Pusei metų \$3.00, Trims mėnesiams \$1.75, Chicagoje ir Kanadoje \$6.00, Europoje \$7.00.

"NAUJENOS"

1840 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Cable, Naujienos—Chicago.

Geriausia Lietuviška Aptieka So. Bostone ir apilinkėj

Gyduoles sutaisome ir prisiunciname visokias,

kurios tik pasaulyje priimtos ir yra vartojamos.

Šidlausk KRAUJO VALYTOJAS, geriausias vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.

Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų .. 25c	Tikra Lietuviška Trajanka 35c
Gydanti motis nuo pūky 25c	Motis ir skysčiai nuo niežų 1.00
Nuo viduriavimo mažiems 50c	Gyduol. pataisymui apėtito 1.00
Nuo viduriavimo suaugus. 50c	Gyd. suvalinimui vidurių 50c
Pamoda plaukams 20c	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo 1.00
Vaikų ramintojas 20c	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir 25c
Nuo suirimo nerų 1.00	Pilės dėl Kepenų ir Inkstų 50c
Bobro lašai 1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25c
Nuo saulės nudegimo 50c	Gumas nuo dantų gelimo 10c
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų 75c	Visokie kvėpianti ir medikamentiški muilai 10, 15 ir 25c
Kraujo Valytojas 1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų 25c
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00	
Nuo Reumatizmo \$1.00	

Perfumos visokių gelių, 25c, 50c, 75c, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus ir gerus vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnautas.

VISOKIUS RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisišim jums ekspresu.

Visokiam reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. Sidlauskas

PROVIZORIUS

226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.